

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 118, ЧИСЛО 39, П'ЯТНИЦЯ, 30 ВЕРЕСНЯ 2011 РОКУ

1893

Vol. 118, No. 39, FRIDAY, SEPTEMBER 30, 2011

\$1.00

Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Святослав відвідав Чикаго

ЧИКАГО. – Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Святослав (Шевчук) 22 вересня прилетів до Чикаго з нагоди 50-ої річниці Української католицької єпархії св. Миколая. 23 вересня він відслужив Літургію для учнів та вчителів Школи св. Миколая. Учні та вчителі прибули до будинку єпархіяльної канцелярії, щоб процесійно увійти до катедрального собору св. Миколая.

До уваги гостя була запропонована святкова програма, підготовлена учнями та вчителями школи. Увечері Глава УГКЦ відвідав виставку, присвячену історії єпархії св. Миколая, що того вечора відкрилася в Українському національному музеї.

Наступного дня він мав зустріч з Архиепископом Чикагської архидієцезії Кардиналом Френсісом Джорджем, завітав на конференцію молоді в Культурному осередку в українській околиці Чикаго. Конференцію „Унікальний вклад Східних Церков до трансформації світу“ проводив парох церкви св. Івана Хрестителя в Сан-Дієго, Каліфорнія, о. Джеймс Бенкстон. У ній взяли участь понад 150 учнів, вчителів та директорів суботніх шкіл українознавства з Чикаго та околиць.

Відтак Предстоятель УГКЦ прибув до храму свв. Володимира і Ольги, де його вітала молодь в українських строях, а також члени Української скавтської організації Пласт та Спільки Української Молоді, духовенство парафії, громадські діячі. Парафія свв. Володимира і Ольги

була останньою зупинкою паломництва ювілейної ікони Покрови Пресвятої Богородиці над єпархією св. Миколая. Написання ікони замовив Владика Ричард (Семінак), і ця ікона відбула 18-місячне паломництво по парафіях єпархії.

Понад 550 осіб були присутні на бенкеті, що відбувся увечері. Звертаючись до присутніх, Патріарх Святослав розповів про ролі єпископа в житті єпархії, поділився своїми розважаннями над історією єпархії та згадав багатьох працюючих та відданих Церкві провідників та їхній доробок для добра української Церкви і громади.

На завершення святкування відбувся виступ капелі бандуристів, у складі якої виступили 48 музикантів із Канади і США.

Департамент інформації УГКЦ

Український Національний Музей 23 вересня вітав Патріарха Української Греко-Католицької Церкви Святослава (Шевчука), який взяв участь у відкритті музейної виставки, присвяченої цій події. Одночасно відбулася зустріч з меценатами та священиками єпархії на чолі з Єпископом Чикагським Ричардом (Семінаком).

Патріарха Святослава зустрів хлібом-сіллю президент музею Ярослав Ганкевич. „Сьогодні ми радіємо, що дорога нового провідника Укра-

(Закінчення на стор. 3)

Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Святослав промовляє в Українському Національному музеї. Фото: Ярина Климчак

Акція протесту закордонних українців відбулася в Нью-Йорку

НЬЮ-ЙОРК. – 21 вересня Український Конгресовий Комітет Америки провів акцію протесту закордонних українців проти політичних репресій та інших антиукраїнських дій уряду Президента України.

(Закінчення на стор. 3)

Промовляє президент Українського Конгресового Комітету Америки Тамара Олексій.

Учасники акції протесту біля Постійного представництва України в ООН.

Фото: УККА

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна і Росія домовилися про перегляд газових контрактів

КИЇВ. — 26 вересня глава українського уряду Микола Азаров заявив, що Києву вдалося досягти домовленості з Москвою про перегляд не вигідних для України контрактів про постачання російського газу, підписаних в 2009 році. Про це чиновник заявив на зустрічі з представниками Парламентської Асамблеї Ради Європи. Київ більше року намагається переконати партнерів змінити підписані попереднім урядом контракти, відповідно до яких ціна на імпортоване з Росії паливо підвищується щоквартально, що загрожує втратою конкурентоспроможності продукції основних експортних галузей України – металургії і хемії. Саме цій проблемі були присвячені переговори президентів України та Росії Віктора Януковича та Дмитра Медведева, що відбулися 24 вересня в Москві. Глава Кабміну заявив, що компроміс був знайдений завдяки плянам створення консорціуму на базі газотранспортної системи України. „Російська сторона погодилася з нами про створення тристороннього консорціуму з участю Європейського союзу. Це безумовно підвищить надійність нашої газотранспортної системи та створить можливість для Європи безперервно отримувати газ“, – зазначив М. Азаров. При цьому український прем'єр не надав більше жодних подробиць. Нагадаємо, що раніше глава російського „Газпрому“ Олексій Міллер сказав, що в переговорах про постачання російського газу в Україну є прогрес, але не розкрив деталей. Наприкінці минулого тижня аналітики скептично поставилися до перспектив візиту Президента України В. Януковича до Москви, засумнівавшись, що Україні вдасться добитися від Росії істотних поступок щодо ціни на газ. Російсько-український „газовий“ діалог продовжиться на поточному тижні, пообіцяв О. Міллер. Росія раніше відмовлялася йти на перегляд угоди, пропонуючи Києву лише одну можливість зниження ціни – у разі вступу України до Митного союзу Росії, Білорусії і Казахстану. Україна поки відкидала цю пропозицію. („Кореспондент“)

Українську Православну Церкву знову об'єднують

КИЇВ. — Глава Української Православної Церкви Київського патріархату (УПЦ КП) Патріарх Філарет та очільник Української Автокефальної Православної Церкви Митрополит Мефодій відновили діалог про подолання розколу українського православ'я та створення єдиної Церкви. Про це йдеться у спільній заяві церковних єрархів, яку оприлюднила 23 вересня прес-служба УПЦ КП. „Ми свідомі того, що цей шлях складний. Але разом з тим і ми самі, і єпископат, духовенство та вірні очолюваних нами Церков завжди розуміли і визнавали шкідливість наявного розділення та виявляли бажання знайти спосіб його подолання“, – йдеться у заяві. Філарет та Мефодій звертають увагу на поділ суспільства, суперечки між політиками та різнома-

нітні спроби посіяти ворожнечу на мовному та національному ґрунті, і вважають, що однією з причин такої ситуації є „брак єдності Православної Церкви в Україні“. Вони заявляють, що робитимуть все можливе для єднання українського суспільства, зокрема для подолання церковного розділення. („Газета по-українськи“)

Україна підписала „бойову“ угоду з НАТО

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Україна та НАТО підписали імплементаційну угоду щодо другого етапу утилізації боєприпасів, повідомив 21 вересня у Брюсселі заступник міністра оборони Володимир Омелянчук. „Продовжуємо дуже корисну працю, яка була започаткована у 2005 році у програмі між урядом України і трастовим фондом „НАТО NAMSA“, де вони надають нам дуже суттєву допомогу фінансову щодо утилізації боєприпасів“, – сказав він. В рамках другого етапу, який триватиме з 2011 по 2014 роки, плянується утилізувати 76 тис. тонн боєприпасів, 366 тис. одиниць стрілецької зброї та 3 млн. протипіхотних мін. Трастовий фонд НАТО надасть на ці цілі 24.4 млн. євро, що становитиме 88 відс. необхідного фінансування для утилізації боєприпасів. Решту 12 відс. коштів буде надано з бюджету України. За словами заступника міністра, утилізації підлягатиме стрілецька зброя 4-ої категорії, яка вже була у використанні. („Українська правда“)

Суд поновив розгляд справ Ю. Тимошенко й Ю. Луценка

КИЇВ. — Печерський районний суд Києва 27 вересня поновив розгляд кримінальних справ щодо колишнього прем'єра Юлії Тимошенко та колишнього міністра внутрішніх справ Юрія Луценка. Напередодні адвокат Ю. Тимошенко Олександр Плахотнюк зазначив, що стан здоров'я Ю. Тимошенко покращився, і вона буде присутня на засіданні. Під час судових дебатів представник обвинувачення, прокурор Лілія Фролова попросила суд призначити Ю. Тимошенко покарання у вигляді семи років позбавлення волі. У справі Ю. Луценка того ж дня очікують виклик свідків. На попередньому засіданні 21 вересня перерву оголосили у зв'язку з тим, що у суд з'явився лише один свідок. (Радіо „Свобода“)

У „Нашій Україні“ обурені: „корманічі“ опозиції тільки розпускають плітки

КИЇВ. — Член політичної ради „Нашої України“ Данило Лубківський вважає, що плітками про „Нашу Україну“ відволікають від головного – Україні потрібна політична альтернатива. „Увагу людей навмисно відволікають на другорядні теми про розколи, розкольників, що буде з Віктором Ющенком і т.д. Ми не коментуємо ані плітки, ані публікації вигаданих авторів, – підкреслив 27 вересня Д. Лубківський. – Але є потреба сказати по суті проблеми. В Україні немає національної опозиції: реальної політичної альтернативи – здорової, національної, широко мислячої, – такої, яка дає

перспективу. Зараз триває процес формування такої альтернативи. Це викликає протидію – не лише з боку влади, але й з боку опозиційного середовища, яке є суперечливим, неоднорідним і, відтак, у підсумку дуже часто бездіяльним. Люди шукають альтернативу, а їм чергові „корманічі“ нав'язують кулуарні розробки. Спроби протидіяти появі нової політичної альтернативи будуть постійно, і ми ставимося до цього спокійно. Ми хочемо об'єднання з ідеологічно близькими партіями, які сповідують національні і демократичні погляди, що дають перспективу країні. Зараз відбуваються консультації на цю тему. Маю надію, що така праця дасть результат“, – заявив Д. Лубківський. (УНІАН)

У „Могилянці“ вирішили не виключати студентку Д. Степаненко

КИЇВ. — Національний університет „Києво-Могилянська академія“ вирішив не виключати студентку Дарію Степаненко за те, що 22 вересня вона вдарила міністра освіти Дмитра Табачника букетом квітів. Президент академії Сергій Квіт сказав: „Дарія Степаненко залишиться студенткою академії, корпоративна угода з нею розриватися не буде“. Таке рішення було винесено після зборів представників адміністрації Вищих навчальних закладів з провідниками студентських організацій, що відбулися 26 вересня. На думку учасників зборів, мотивації Д. Степаненко були щирими, однак, вона була утягнена в масштабну інформаційну провокацію, метою якої було нашкодити академії. Д. Степаненко пояснила свій учинок тим, що це її протест проти політики, яку проводить міністерство на чолі з Д. Табачником. („День“)

Україна отримає від США 60 млн. дол. за вивезення високотехнологічного урану

НЬЮ-ЙОРК. — Меморандум про взаєморозуміння щодо співпраці з питань ядерної безпеки між Україною та США підписали у Нью-Йорку глави зовнішньополітичних відомств двох держав Костянтин Грищенко і Гіларі Клінтон. Документ закріплює зобов'язання США надати Україні технічну і фінансову допомогу обсягом близько 60 млн. дол., у тому числі на будівництво сучасної установки „Джерело нейтронів“, що має бути введена у дію до 2014 року. „Джерело нейтронів“ створюватиметься за найсучаснішими технологіями, з дотриманням найвищих стандартів безпеки і „буде спроможне виробляти понад 50 різних медичних ізотопів для лікування раку та інших захворювань“. Документ передбачає практичні питання, чітко визначає обов'язки кожної з сторін, і у нас є повна впевненість у здатності України і США дотриматися задекларованих цілей і термінів“, – зазначив після підписання міністер закордонних справ України К. Грищенко. У свою чергу, Державний секретар США Г. Клінтон наголосила, що Київ і Вашингтон „зробили ще один крок у стратегічному партнерстві. Ми просунули вперед наші спільні інтереси зробити світ більш безпечним“, – сказала вона. („День“)

Верховна Рада проголосувала за біометричні паспорти

КИЇВ. — Верховна Рада 23 вересня ухвалила закон, який передбачає запровадження біометричних паспортів в Україні. У законі міститься перелік інформації, яка повинна зазначатися у документах, що засвідчують особу. До бланків нових документів має бути внесено безконтактний електронний носій інформації, на який вноситиметься зокрема біометричні дані про особу. Введення нових паспортів, було одним з зобов'язань, які Україна мала виконати задля отримання безвізового режиму з Євросоюзом. (Bi-Bi-Ci)

Україна і Молдова підписали нову міжпарламентську угоду

КИЇВ. — Голова парламенту Молдови Маріан Лупу та голова Верховної Ради України Володимир Литвин 26 вересня підписали нову міжпарламентську угоду. М. Лупу відзначив: „Ми підписали нову угоду про співпрацю рівня парламенту... Надалі буде розроблений плян нашої спільної праці“. У свою чергу, В. Литвин додав: „Візита Президента і речника парламенту Республіки Молдова дуже важлива для нас. Надалі ми розробимо дорожню карту співпраці наших парламентів на постійній основі“. („День“)

„НУ-НС“ вимагає звіту від С. Тігіпка щодо скорочення пільг

КИЇВ. — Голова парламентської фракції „Наша Україна-Народна самооборона“ Микола Мартиненко заявив 27 вересня, що фракція НУ-НС наступного тижня знову вимагатиме заслухати у Верховній Раді віце-прем'єр-міністра – міністра соціальної політики Сергія Тігіпка щодо скорочення пільг. „С. Тігіпко повинен публічно пояснити українському суспільству причини, через які уряд ініціював скорочення пільг та соціальних гарантій понад 10 млн. громадян. І чому профільний віце-прем'єр не захищав наповнення соціальних статей в проєкті бюджету-2012“, – відзначив М. Мартиненко. За його словами, за умовами надання траншу Міжнародним Валютним Фондом, з яким веде переговори С. Тігіпко, потрібне буде не лише скорочення соціальних пільг, а й підвищення тарифів на газ для населення. Таким чином, на думку М. Мартиненка, влада „продовжує закривати „дірки“ в скарбниці за рахунок громадян“. (Радіо „Свобода“)

Вперше можна побачити унікальну виставку порцеляни

КИЇВ. — У Музеї українського народного декоративного мистецтва вперше в Україні можна побачити унікальну виставку порцеляни одного з найпотужніших підприємств XIX ст. – заводу Олександра Міклашевського. Цей завод працював у 1839-1861 роках у селі Волокитин Чернігівської губернії (сьогодні це Сумська область). Звідси й назва відомого на весь світ мистецтва — волокитинська порцеляна. („День“)

Прокуратура готує переслідування ще однієї громадської організації

КИЇВ. – 27 вересня до бюро Всеукраїнської молодіжної громадської організації „Молодіжний Націоналістичний Конгрес“ (МНК) надійшло повідомлення, що до Генеральної прокуратури України подана заява від народного депутата від Комуністичної партії України Олександра Голуба з проханням порушити кримінальну справу проти МНК. Причиною, за його сло-

вами, є розпалювання міжнаціональної ворожнечі. Йдеться про те, що 14 червня, в Києві, до 120-річчя від дня народження Євгена Коновальця відбулася урочиста хода, учасники якої нібито вигукували антиросійські гасла. Ніхто з організаторів ходи в МНК цього не визнає. Голова організації Сергій Кузан зауважив, що

з цією заявою С. Голуб звернувся лише через три місяці, що свідчить про фальшивість його заяви і спробу щоб відвернути увагу від антинародної діяльності Комуністичної партії в складі провладної коаліції.

Катерина Аврамчук,
прес-секретар МНК

Під час урочистої ходи молоді на вшанування Євгена Коновальця в Києві 14 червня не було політичних гасел.

Фото: МНК

Патріарх ...

(Закінчення зі стор. 1)

їнської Греко-Католицької Церкви пролягла через цей храм української культури”, – сказав президент музею. Присутні заспівали патріарший гимн.

Відкриваючи виставку, віце-президент музею Лідія Ткачук зазначила: „Бог у своїй мудрості бажав колись Митрополитові Андрееві Шептицькому стати опікуном музейництва, саме тепер доручає цю важливу і складну місію Патріярхові Святославу”.

Єпископ Р. Семінак звернувся з подякою до жертводавців епархії та особисто до Патріярха, який своєю першою візитацією до Америки віддає шану найбільшій гре-

ко-католицькій епархії у світовому вимірі.

Виступи відбувалися на тлі карти США, на якій синім кольором були зазначені штати, що охоплюють 48 парафій. Над її виготовленням працював піддиякон Петро Рудка.

Музейна виставка за допомогою унікальних експонатів висвітлює головну ідею: Український Національний музей – це місце, де зберігаються свідоцтва нашої культури, живе творчий дух нації.

Куратор виставки Марія Климчак у своїй презентації провела паралель між минулим і сьогоденням музею та ролі духовних провідників у підтримці музейної справи.

Маловідомі сторінки з минулого української діаспори та Церк-

ви відкриває музейний архів. Експозицію виставки складають речі з фондів музею, історичні фотографії про життя епархії, духовна література, також стародруки, датовані 1610, 1657, 1704 роками, передані музеєві Теодозієм та Лукієм Грицевими з Клівленду. Особливі експонатами є оригінальні листи Митрополита А. Шептицького. Унікальну колекцію церковної фалеристики, яка включає митрополичі медалі та відзнаки, передав д-р Юрій Подлуський з Чикаго.

Пожовклі від часу фотографії зберегли обличчя найвизначніших служителів Церкви. У 1884 році на прохання емігрантів греко-католиків Єпископ Сильвестер Сембратович прислав до Америки першого священника о. Івана Волянського (1857-1926). У 1894 році вже було 30 священників, а в 1894-1897 роках ще шість галицьких священників висвятилися для місійної праці у США.

Патріярх Святослав сказав, що саме музеї служать засобом вихо-

вання українства та збереження його ідентичності.

З благословення Патріярха Святослава Український Національний Музей у Чикаго розпочав приготування до святкування свого 60-річчя, яке відзначатиметься наступного року.

Марія Климчак

На зустрічі в музеї промовляє Єпископ Ричард (Семінак).

Акція...

(Закінчення зі стор. 1)

ни Віктора Януковича, Акція протесту відбулася у зв'язку з перебуванням В. Януковича на 66-ї сесії Генеральної асамблеї ООН в

Нью-Йорку.

Учасники акції зустрілися біля Постійного представництва України в ООН з гаслами протесту. Було зачитано відкритий лист УККА до В. Януковича (див. „Свободу“ від 23 вересня).

Л. Хм.

Голова відділу Українського Конгресового Комітету Америки в Нью-Йорку Іванка Заяць під час акції протесту спілкується з охоронцями громадського порядку.

Члени дирекції, управи і працівники музею під час зустрічі з Патріярхом Святославом (сидять зліва): д-р Юрій Подлуський, Патріярх Святослав, Мирослава Баторфальви, Лідія Ткачук, (стоять зліва): Софія Федацин, Ярослав Ганкевич, Ігор Матвійшин, Микола Міщенко, Марія Климчак, Анна Чичула, Михайло Климчак. Фото: Ярина Климчак

АМЕРИКА І СВІТ

**Америку попросили
не втручатися в економічні
справи Європи**

БЕРЛІН. — Міністер фінансів Німеччини Вольфганг Шойбле закликав американське керівництво не втручатися в економічну політику Євросоюзу (ЕС), а замість цього зосередитися на вирішенні власних економічних проблем. Таку заяву німецький політик зробив 27 вересня, виступаючи в Європейській школі менеджменту і технологій у Берліні. В. Шойбле заявив, що давати поради іншим набагато легше, ніж приймати власні рішення, і що особисто він без проблем міг би проконсультувати американський уряд. „Навіть якщо Барак Обама вважає інакше, я не думаю, що проблеми Європи стали причиною проблем США“, – підкреслив міністер. Західні засоби масової інформації відзначають, що таким чином В. Шойбле, ймовірно, відреагував на слова Б. Обами, який раніше заявив, що нездатність ЕС впоратися з проблемою зовнішнього боргу Греції „лякає світ“. До урядів європейських країн також звернулася Держсекретар США Гіларі Клінтон, яка закликала провести реформи для виходу з боргової кризи. Як відомо, Греція з 2009 року перебуває на грані дефолту через свій величезний зовнішній борг. ЕС і Міжнародний валютний фонд виділили на порятунок грецької економіки кредит в 110 млрд. євро, а уряд Греції робить різні кроки для зменшення державних витрат. (УНІАН)

**ЕС і США критикують пляни
Ізраїлю щодо будівництва
нових поселень**

ВАШІНГТОН. — Європейський союз та США виступили з критикою плянів ізраїльського уряду збудувати 1,100 нових помешкань на території Східного Єрусалиму, повернення якої вимагають палестинці. Виступаючи 27 вересня у Вашингтоні, Секретар Державного департаменту США Гіларі Клінтон назвала рішення ізраїльської влади „контрпродуктивним“ для справи відновлення переговорів. „Як знаєте, ми давно спонукаємо обидві сторони уникати дій, які б могли підірвати довіру, особливо щодо Єрусалиму, уникати дій, які інша сторона могла б сприйняти як провокаційні“, – сказала Г. Клінтон. На думку палестинців, які плянують перетворити Східний Єрусалим на столицю своєї майбутньої держави, цей крок свідчить, що Ізраїль не має наміру відновлювати мирні переговори. (Радіо „Свобода“)

**Іран звільнив ув'язнених
американських туристів**

ТЕГРАН, Іран. — Іран звільнив двох американців, яких було затримано у 2009 році за звинуваченням у шпигунстві та незаконному перетині кордону. Шейна Бавера та Джоша Фатала випущено на волю 21 вересня – після того, як суддя схвалив розпорядження на їх звільнення. Біля в'язниці на них чекав автомобіль посольства Швейцарії. Чоловіків було звільнено під заставу в 1 млн. дол. Про звільнення американців повідомило іранське телебачення. Амери-

канська телемережа CNN повідомила, що Державний департамент підтвердив інформацію про звільнення громадян США. Адвокат Ш. Бавера і Дж. Фатала сказав, що його клієнтів буде передано швейцарським дипломатам у Тегерані, які представляють інтереси США в Ірані. Звільнені американці відлетять з країни літаком, наданим Оманом. („Голос Америки“)

**Генеральна асамблея ООН
зустріла Махмуда Абаса
оплесками**

НЮ-ЙОРК. — Генеральна асамблея (ГА) ООН зустріла главу Палестинської національної адміністрації Махмуда Абаса овацією після того, як він передав Генеральному секретареві Всесвітньої організації заяву на прийняття до неї Палестини. Згідно з процедурою прийняття нових членів в ООН, Бан Кі-Мун має передати протягом декількох днів заяву палестинців у Раду Безпеки (РБ) ООН. Якщо вона буде відхилена або одна з країн постійних членів ради накладе вето, то ГА може проголосувати за надання Палестині статусу „держави-спостерігача“, що дозволить їй брати участь у багатьох міжнародних форумах і подавати позови в Міжнародний кримінальний суд. У даний час Палестина має статус суб'єкта-спостерігача ООН. США вже заявили, що використовують своє право вето в РБ ООН, щоб заблокувати вступ Палестини до лав цієї організації. Президент США Барак Обама сказав 21 вересня в ГА ООН, що палестинсько-ізраїльський конфлікт може бути вирішений тільки шляхом переговорів, і мир не може бути досягнутий через заяви і резолюції ООН. („Кореспондент“)

**Віце-прем'єр Росії
подав у відставку**

МОСКВА. — Віце-прем'єр, міністер фінансів Росії Олексій Кудрін пішов у відставку через розбіжності з Президентом Дмитром Медведевим. Д. Медведев підписав заяву про відставку О. Кудріна 26 вересня. О. Кудрін скритикував економічну політику Кремля і сказав, що коли прем'єр-міністер Володимир Путін виграє президентські вибори у 2012 році, і Д. Медведев стане главою уряду, він покине Кабінет міністрів. Д. Медведев назвав слова О. Кудріна „непристойними“ і закликав міністра фінансів негайно подати у відставку. Д. Медведев сказав міністрові, що якщо у нього є розбіжності з політикою Президента, йому залишається єдиний вибір – піти у відставку. О. Кудрін сказав, що порадиться у тій справі з прем'єр-міністром В. Путіним, який заявив 24 вересня, що кандидатом у президенти. О. Кудрін обіймає посаду міністра фінансів з 2000 року. Йому загальною завданням виведення Росії з глобальної фінансової кризи 2008 року. („Голос Америки“)

**У Нью-Йорку відкрився
Іслямський культурний центр**

НЮ-ЙОРК. — Поблизу місця, де стояли вежі-близнюки Всесвітнього торговельного центру в Нью-Йорку, відкрили Іслямський

культурний центр, повідомили 22 вересня засоби масової інформації. Події присвятили виставку фотографій. На ній представлено майже 200 світлин дітей мігрантів з різних країн. Для відвідувачів акції грала оркестра традиційних близькосхідних інструментів. Іслямський культурний центр містить мечеть, лекційні кляси, а також приміщення для спорту, дозвілля та розваг. Торік в США провели кілька масштабних протестів з вимогою скасувати будівництво мечеті поблизу місця терористичних атак 11 вересня 2001. Проте, урочисте відкриття центру відбулося спокійно. („День“)

**Венеціанська комісія
рекомендує Україні
пропорційну систему виборів**

СТРАСБУРГ, Франція. — Венеціанська комісія Ради Європи не рекомендує Україні повертатися до змішаної виборчої системи. Про це заявив на прес-конференції 23 вересня секретар комісії Томас Маркерт, коментуючи попередні висновки Венеціанської комісії щодо проекту закону про вибори народних депутатів України. „Головним аспектом нового законопроекту є те, що він пропонує повністю змінити виборчу систему – з пропорційної на змішану. Ми не вважаємо, що змішана виборча система може бути кращою для України. Ми виступаємо за регіоналізовану пропорційну систему з відкритими виборчими списками“, – сказав він. За словами Т. Маркерта, ця система не суперечить європейським виборчим мірилам. Водночас він констатував відсутність консенсусу між більшістю й опозицією у питанні реформування виборчого законодавства. Несподіванкою для Венеціанської комісії (ВК) стало те, що рішення про перехід до іншої виборчої системи було ухвалено лише однією стороною – правлячою партією. „Для нас принципово, щоб вибір таких важливих речей відбувався з участю всіх політичних сил і досягненням широкомасштабної згоди“, – підкреслив секретар ВК. Представники комісії відзначили, що у законопроекті не вирішено ключове питання поділу на виборчі округи. „Ми не знаємо, якими будуть виборчі округи. Кандидатам уже слід готуватися, і вони мають знати, в якій окрузі кандидуватимуть. Це питання має бути вирішено негайно“, – заявив Т. Маркерт. Він висловив сподівання, що українські органи влади „дочекаються офіційного висновку Венеціанської комісії, який планується ухвалити 14 жовтня, і вже тоді розглядатимуть законопроект у парламенті“. („Укрінформ“)

**За рік у світі загинули
82 журналісти**

ВІДЕНЬ, Австрія. — Єдиною країною Європи, де у 2011 році вбивали журналістів, стала Росія. Такі дані оприлюднив Міжнародний інститут преси (МІП) у своєму дослідженні. За даними МІП, загалом за рік у світі загинули 82 журналісти, з яких у європейському регіоні тільки два, і обидва на території Росії. Найнебезпечнішою країною лишається Мексика, де при виконанні службових обов'язків життя втратили 11 представників

засобів масової інформації (ЗМІ). За нею йде Ірак з дев'ятьма смертями журналістів. Загалом, найбільше журналістів (34) загинуло у Південній і Північній Америці (в США і Канаді – жодного). 24 представники ЗМІ втратили життя в арабських країнах Близького Сходу та півночі Африки, 13 – в Азії. Нагадаємо, згідно з даними МІП, у 2010 році у світі загинув 101 репортер, у 2009 – 110 журналістів. („Українська правда“)

**Турецький прем'єр спричинив
бійку на засіданні ООН**

НЮ-ЙОРК. — Під час засідання 66-ої сесії Генеральної асамблеї ООН в Нью-Йорку прем'єр-міністер Туреччини Тайїп Ердоган став учасником відразу кількох конфліктів. Запізнюючись на початок промови глави Палестинської автономії Махмуда Абаса, турецький прем'єр вирішив скоротити шлях до свого місця і спробував пройти в залу найкоротшим шляхом, який не призначений для проходження гостей. Співробітники служби безпеки ООН, виконуючи посадові інструкції, вирішили перешкодити такому несанкціонованому доступу. У цей момент охоронці Т. Ердогана, які були зареєстровані в штаб-квартирі як його радники, стали розштовхувати представників служби безпеки. У висліді один з учасників бійки – співробітник охорони штаб-квартири ООН – був госпіталізований. Т. Ердоган пройшов в залу засідань ООН, але все ж через передбачений протокол вхід. Глава прес-служби Генерального секретаря ООН Мартін Несірккі назвав випадок з турецькою делегацією „вичерпаним“ і заявив, що „всі необхідні заходи прийняті“. У той же день на турецького прем'єра було ще скоєно напад. Невідомий чоловік спробував напасти на турецького прем'єра під час виступу перед Генеральною асамблеєю Президента Палестинської автономії М. Абаса. Нападника зупинили охоронці Т. Ердогана. Прем'єр-міністер не постраждав. Мотиви нападника невідомі, однак, висуюються припущення, що напад міг бути пов'язаний з турецько-курдським конфліктом. (УНІАН)

**Опубліковано невідомий
роман Артура Конана Дойла**

ЛОНДОН. — Британська бібліотека опублікувала невідомий раніше перший роман відомого письменника Артура Конана Дойла. Твір називається „Оповідання Джона Сміта“ і був написаний 130 років тому, ще до знаменитих повістей і розповідей про детектива Шерлока Голмса. Відомо, що рукопис зберігався у фондах бібліотеки. Зі слів куратора відділу сучасних рукописів Британської бібліотеки Рейчел Фос, роман був написаний в 1883-1884 роках, проте рукопис загубився на пошті по дорозі до видавця. У висліді письменникові довелося відновлювати його з пам'яті. У підсумку рукопис, що потрапив у розпорядження бібліотеки, обривається на шостому розділі. 144-сторінковий роман уже надійшов у продаж в онлайн-крамниці Британської бібліотеки й коштує 9.95 фунтів стерлінгів (приблизно 15.3 дол.). („День“)

НА ТЕМИ ДНЯ

Коли стає зовсім темно, можна побачити зорі

Нижче вміщена публікація – це голос з-за ґрат: один з командирів революційного київсько-го Майдану в кінці 2004 року, один з ініціаторів громадського протестного руху „Україна без Кучми“, колишній міністер внутрішніх справ України Юрій Луценко, якому тепер режим Віктора Януковича мстить за його опозиційність до Партії Регіонів і без достатніх підстав утримує у в'язниці, ділиться деякими важливими подробицями, котрі стосуються ще однієї дуже відомої жертви криміналізованої київської влади – журналіста Георгія Гонгадзе, від дня убивства якого у вересні минає 11 років.

Відразу після останніх президентських виборів я сказав, що Україну відкинуто назад у 1999 рік, рік всевладдя Леоніда Кучми і торжества олігархів, рік розгрому опозиції і тотальної цензури.

На жаль, я не помилився. Для українського суспільства і для кожної вільної людини знову наступили часи виживання і надії на удачу: задують чи не задують?

Знову нагорі панує принцип зграї: все в нашій владі, якщо у владі – всі наші. Знову в одному найголовнішому кабінеті країни вирішують, кого посадити, кому дозволити бізнес, кого зробити депутатом, а кому – відрізати голову.

Тоді в тому кабінеті йшлося про голову Георгія Гонгадзе.

...Я знав Гію як живу людину. Він був одним з невеликого числа блискучих журналістів, які рубали правду-матку в організованій мною безбашенній газеті „Грані“. Олег Єльцов, Тетяна Коробова, Ірина Погорелова, Володя Скачко, Георгій Гонгадзе, Валерій Зайцев – ми робили газету-бомбу, яку щотижня читали з-під поли 100 тис. осіб.

Пізніше Гія придумав свій проєкт інтернет-газети „Українська правда“, яка почала з передруку „Граней“ і швидко набирала гостроти і авторитету вже своїми власними матеріалами.

У темряві авторитаризму цей сектор правди не міг не стати темою розбірок у тому всевладному кабінеті. Тож всі наші прізвища звучать на плівках Миколи Мельниченка. Високі фігуранти розмов вирішили дати лекцію тим, хто смів мати сміливість. У результаті інтриг наближених до трону роля жертви випала для Гонгадзе.

За день до смерті, 15 вересня, я бачився з ним у редакційній кімнаті, де було, як завжди, накурено і гамірно. Атмосферу тих „плянірок“ гарно передає звіт прослушки СБУ: „зібрані нецензурно висловлюються про владу і проголошують антипрезидентські тости“.

Гія приніс останню статтю, „стрельнув“ 10 доларів і не дочекався червоного вина, за яким побіг мій помічник. Він завжди поспішав. „Наступного разу“, – сказав Георгій. Наступного разу в нас уже не було...

Завдяки тоді мужньому і непідкупному Олександрові Морозові, завдяки активності друзів-журналістів, завдяки наметам безкомпромісних ідеалістів „Україна без Кучми“, завдяки першим після проголошення Незалежності багатотисячним мітингам і об'єднанню різнокольорової опозиції через декілька місяців Георгій Гонгадзе став символом.

Один з найвідоміших християнських святих теж носить ім'я Георгія. Прикметно, що легенди про нього не збігаються ні в часі, ні в місці його подвигів. Але чудо життя і смерті Георгія-Змієборця визнають і католики, і православні, і навіть мусульмани.

Відродження вільної України – чудо нашого Георгія Гонгадзе. Його ім'я стало всесвітньовідомим символом боротьби для опозиції і випробуванням для влади.

Я дуже шкодую, що не зміг переконати Віктора Ющенка перейменувати вулицю Банкову на вулицю Гонгадзе. Не тільки заради пам'яті, але й для перестороги. Думаю, багато каламутних і несправедливих указів і універсалів було б важче підписати за такою адресою.

У моєму робочому кабінеті в Міністерстві внутрішніх справ (МВС) стояли декілька фотографій з „минулого життя“. Серед них – фото встановлення пам'ятника убитому Георгієві, який з усіх боків тримають багато-багато рук.

Я щасливий тим, що зумів добитися явки з повинною працівників міліції, які скоїли це вбивство. Прямо з мого кабінету їх забрали слідчі. Не моя вина, що клопотання і навіть вимоги допитати замовників впиралися у зневажливу посмішку тодішніх керівників Генерального могильника. Вони, кров од крові

недобитої В. Ющенком системи, вміли чекати свого реваншу.

Чергову річницю того злочину я зустрічаю логічно для поверненої у вчорашню темряву країни – в тюрмі. Л. Кучма і Володимир Литвин – на волі, в президії Верховної Ради до 20-річчя Незалежності України. Справа Олексія Пукача дбайливо закрита від гласності, і навіть інформація учасників процесу про викривальні покази генерала-убивці не стала ні шоком для країни, ні моральною гибеллю цих політичних діячів.

„Совість зазвичай мучить не тих, хто винен“, – писав мудрий Еріх-Марія Ремарк.

Широко розреклямована на початку року справа проти Л. Кучми повільно йде до закриття. Все зроблено для того, щоб врятувати „Папу“ нинішніх нащадків кучмізму. Крайніми призначено трьох міліціонерів, одного генерала і застреленого міністра. Я не беруся замінити суд, але хочу нагадати міліцейський вислів: „У кожного злочинного потягу є свій паровоз“.

Таким паровозом, який привів до смерті Г. Гонгадзе, є Президент Л. Кучма. Саме він створив у країні систему, при якій офіцери міліції покірно виконали вказівку вбити людину. І що важливо – всі в міністерстві знали про це. Знали і мовчали, бо це було природним для створеної Л. Кучмою атмосфери в міліції, у владі, в країні в цілому.

Хто думає, що я суб'єктивний – перечитай-те записку покійного Юрія Кравченка, на якого зараз підло хочуть повісити всю вину. Ця записка – вирок. Якщо не для цього, то для вищого суду: „Я став жертвою політичних інтриг Президента Кучми і його оточення“.

Пишу це не для помсти Л. Кучмі. Його по-людськи шкода. Але думаю, що ми повинні

нагадати про цей вже давній злочин, щоб зупинити кам'яніння нелюдської авторитарної системи. Тепер уже системи Віктора Януковича.

Пишу про це і тому, що маю на це право. Я багато чого не встиг чи не зміг зробити в Міністерстві внутрішніх справ, але про підкидання вибухівки та зброї опозиційним діячам в міліції в 2005-2009 роках не могло бути й мови! У тій міліції рішення перекрити центр столиці для акції опозиції до Дня Незалежності було неральним! У тій міліції наказ про викрадення і вбивство журналіста (та й будь-кого) був абсолютно неможливим!

Сьогодні все це знову повернулося.

Розгул злочинності нікого в МВС не турбує. Головне знову одне – вгодити „Папі“. Тільки тепер його звуть – Лідер. На захист його інтересів, на виконання його наказів, на забезпечення його спокою спрямовані всі зусилля 300-тисячної системи.

І такий стан „міліції без голови“ знову робить можливим будь-який наказ. Тож не дивно, що відновлення небезпеки тоталітаризму знову об'єднує і виводить на вулиці інакомислячих.

Для чого я і такі, як я, знову нариваємося на проблеми? Чи вартує продовжувати боротьбу, якщо апатія і байдужість заліпила очі й рот нації? Якщо все, проти чого ми боролися, – торжествує? Якщо вчорашні друзі вивернулися шерстю наверх? Я часто чую ці запитання.

Моя дружина плакала через політику один раз – у 2001 році, коли розгромили наметове містечко „Україна без Кучми“, а телевизор демонстрував 100-тисячний мітинг підневільно зігнаних під дощем на харківську Площу Свободи людей з однотипними гаслами „Кучма – наш Президент!“.

І в Києві, і в Полтаві, і в Одесі – скрізь тисячі задовбаних владою українців тримали ці гасла. Іра тоді плакала від зневіри. Я їй пообіцяв, що це ненадовго.

У листопаді 2004 року мене послали спостерігачем на Кіровоградщину. Виборча округа був вотчиною Віктора Лозинського, тоді – довіреної особи кандидата в президенти В. Януковича. Було все – і спроби перевірки міліцією правильності заповнених бюлетенів, і підпал дільниць, і викрадення протоколів. Боротьба була жорстокою, інколи сходилися в рукопашну.

(Закінчення на стор. 7)

Історія України від Д. Табачника

КИЇВ. – Новий підручник з історії України для 11-класників менший за попередній на 100 стор., зате у ньому є біографія Віктора Януковича. Переписати попередній підручник зажадав міністер освіти Дмитро Табачник.

Раніше перший розділ називався „Україна під час Другої світової війни“, у новій версії „Велика вітчизняна війна“. Для Організації Українських Націоналістів відвели одне речення, про загибель Романа Шухевича та Степана Бандери не згадали.

У новому підручнику немає згадок про Карпатську Україну, з проголошення якої фактично для українців почалася Друга світова війна. Про перемогу у минулій війні автори говорять слова-

ми російського письменника Костянтина Федіна, а українцям вклеюють ярлик колаборантів.

Помаранчевій революції в попередній „Історії України“ був відведений розділ, у новій – кілька слів: „Опозиція вдалася до протестних акцій і повністю паралізувала роботу центральних органів влади“.

„Ідеться про часткове повернення до попередніх схем. Думаю, це безпосередньо пов'язано з ролю Д. Табачника, його трактуванням Другої світової війни, негативними висловлюваннями про ОУН та Українську Повстанську Армію. Він вживає при оцінці подій клясичну радянську історикографічну схему“, – стверджує політолог Олексій Гарань. (УНІАН)

Антитабачниківський проєкт з історії України

30 серпня на базі Інституту історії України Національної Академії Наук України Міністерство освіти і науки, молоді та спорту провело презентацію нових підручників з історії України для 11-ої класи, за якими найближчими роками будуть навчатися всі українські школярі.

Водночас Всеукраїнська громадська організація „Не будь байдужим!“ підготувала свою гідну відповідь русифікаційним ініціативам цього міністерства.

Історики і мистці готують методичні рекомендації для вчителів та диски з мультимедійними презентаціями, в яких будуть висвітлені та деталізовані „білоплямні“ сторінки історії України, зокрема з становлення Київської Русі, Конотопської битви та Карпатської України.

Узяти участь у проєкті погодилися українські історики Олексій Сокирко, Олександр Пагір та Олександр Алфьоров, а також професійний

дизайнер Євген Чупак. До співпраці запросили вчителя історії Київського гуманітарного ліцею Якова Гольденберга. Проєкт для початку охопить 300 київських шкіл, яким безкоштовно і за бажанням будуть надані диски з презентаціями.

„Це дуже цікаво – відтворити матеріал у візуальному і звуковому вимірах, посилити враження не тільки світлинами, аудіоефектами, але й, наприклад, кадрами з унікальних хронік 1930-их років про події на Закарпатті“, – оворить розробниця теми „Карпатська Україна“ Олена Подобед-Франківська.

Результати цієї співпраці, кажуть організатори, стануть для освітян яскравою проукраїнською альтернативою черговій колонізаторській дії Дмитра Табачника.

Вікторія Лупенко,
Київ

Вправа з окомиллювання

На засіданні високого рівня Генеральної асамблеї ООН з профілактики неінфекційних захворювань та боротьби з ними 20 вересня виступив з промовою Президент України Віктор Янукович. Він сказав, що обговорювана проблема „є дуже актуальною, без перебільшення, має світовий масштаб та впливає на глобальний розвиток, вражаючи людей в усіх країнах, незалежно від їх соціально-економічного стану“.

Далі промовець зауважив, що „Україна не є виключенням“, тобто винятком, але перейшов до нахвалювання здобутками нинішнього уряду. „Запроваджена в Україні широкомасштабна програма реформ спрямована на створення таких умов життя, за яких люди будуть із впевненістю дивитись у майбутнє, дбати про своє благополуччя та здоров'я. Маємо успіх у боротьбі з травматизмом. За три роки кількість загиблих внаслідок дорожньо-транспортних пригод зменшилася у 2.4 рази. Це результат комплексної політики: покращення якості доріг, посилення санкцій за порушення правил дорожнього руху та боротьби з корупцією в лавах дорожньо-патрульної служби“, – повідомив В. Янукович.

А вже наступного дня, 21 вересня, ніби відгукуючись на цю заяву, колишній міністр транспорту України Йосип Вінський заявив на Радіо „Свобода“, що не бачить позитивних змін за останній рік у поліпшенні стану українських доріг. Усі фонди витрачені на дороги, які пов'язані з Євро-2012, місцеві дороги перестали фінансувати, їхній стан різко погіршується. З 170 тис. кілометрів автошляхів України капітального ремонту потребують близько двох третин. Національний університет державної податкової служби України повідомив, що травматизм в Україні залишається неприпустимо високим і перевищує показники європейських країн. Щорічно на виробництві травмується близько 50 тис. осіб, з них 1,500 гинуть. Практично кожний третій, а в окремих виробництвах кожний другий працює у шкідливих умовах.

„Одним з пріоритетних напрямків нашої державної політики є боротьба з тютюнопалінням. Завдяки підвищенню акцизу, жорсткішим вимогам щодо торгівлі, забороні реклами, обмеженню паління у громадських місцях вже можна стверджувати, що кожен четвертий покинув палити“, – похвалився В. Янукович.

Спілка молодих християн України заявила, що ініціатором боротьби з палінням став не уряд, а Всесвітній фонд боротьби з раком легенів за підтримки Коаліції „За вільну від тютюнового диму Україну“. Україна посідає друге місце у світі за кількістю випалених цигарок на людину. Палить половина дорослих, кожен п'ятий школяр. Це визначило опитування Українського інституту соціологічних досліджень ім. Олександра Яременка.

„Динамічно розвиваючи власне сільське господарство, Україна плянує стимулювати виробництво екологічно чистих продуктів харчування. Вже у найближчому майбутньому ми збільшимо поставки такої продукції за доступною ціною на міжнародні ринки“, – повідомив В. Янукович.

Добре, що у світі матимуть доброї якості харчі з України, але в самій державі продукти харчування вже дорожчі, ніж у Великобританії, Німеччині й США, реальний показник інфляції на 23 відс. вищий, ніж офіційний, оголошений владою, заявила в інтернеті народний депутат Олена Шустік. Ключові причини цього – тотальна корупція, монополізація ринків, відсталість фінансового і сільськогосподарського секторів України. Отже, люди купують не найкраще, а найдешевше.

Зрозуміле бажання провідника держави похвалитися своїми досягненнями, але при цьому варто було б користуватися даними не тільки з власної адміністрації, щоб вдаватися до відвертого окомиллювання.

ВЕРЕСЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Перегони військ до Батурина

29 вересня 1708 року два великі війська розпочали шалені перегони до столиці гетьмана Івана Мазепи Батурина, повного продовольства і зброї. Шведи під командуванням короля Карла XII бачили у Батурині єдиний порятунк, тому що саме наприкінці вересня москалі розгромили допоміжний корпус графа Адама Людвіга Левенгаупта, який поспішав до головного війська з харчами і бойовими припасами.

Московське військо вже тривалий час вело війну на виснаження проти 49-тисячного шведського війська, яке наприкінці 1707 року рушило у похід на схід. Москалі уникали великих сутичок, але поспіхом відступаючи, залишали за собою спалені села, знищену худобу, зруйновані мости. Кінні групи дошкуляли шведам раптовими нападами. Селяни теж чинили опір війську, яке було змушене шукати і забирати приховані майно і харчі.

Московський цар Петро I пам'ятав про жорстоку поразку в бою під Нарвою 20 листопада 1700 року, коли його військо виявилось нездатним чинити опір добре озброєним і навченим шведам. Щоб уникнути повторення такої бою, він вдався до тактики „спаленої землі“. Йому сприяло також бездоріжжя і жорстокі морози. Усе ж Карл XII 28 січня 1708 року форсував Німан і здобув Гродно. Але невдовзі шведи зупинилися на перепочинок і стояли табором до 6 червня 1708 року. Цього дня вони вирушили далі, але змінили напрям – пішли не до Москви, а в Україну, сподіваючись на підтримку І. Мазепи.

На допомогу виснаженим шведам в кінці червня вирушив з Курляндії корпус графа А.-Л. Левенгаупта, але великий обоз уповільнював його рух, головне військо не могло більше чекати і рушило до Батурина. Петро I напав на цей корпус і у Карла XII залишилася єдина надія на Батурин.

Тоді й почалися перегони до

української столиці. Москалі випереджували шведів, обтяжених гарматами, возами, родинами вояків. 2 листопада 1708 року московське військо під командуванням Олександра Меншикова здобуло Батурин і влаштувало в місті криваву різню. Усі припаси, на які мав надію Карл XII, були захоплені москалями або знищені вогнем.

Усе ж шведи йшли далі, здобули Ромни і Гадяч. Почалася люта зима. Шведські вершники замерзали просто у сідлах, шлях був встелений трупами людей і коней. Москалі й далі відступали. Шведи атакували Харків, Опошню, Охтирку і на чотири місяці зупинилися між ріками Псьол і Ворскла. На той час загинула вже п'ята частина війська, яке вирушило в похід. Москалі мали більші втрати, але поповнювали їх за рахунок місцевого населення.

16 червня 1709 року москалі форсували Ворсклу, 21 червня через ріку переправився Петро I. 26 червня його військо влаштувало свій табір біля Полтави.

До вирішальної битви стало 24,300 шведів. Число козаків достеменно невідоме, але вони не брали безпосередньої участі в битві. Основне військо Петра I налічувало 30,000 вояків. 28 червня битва закінчилася перемогою Петра I. Загинуло понад 9,000 шведів, полонено 23 тис. вояків (відтоді поширилися в Україні прізвиська Швед, Шведець та ін.). Козаків у полон не брали – їх було страчено з жорстокими тортурами.

1,300 шведів разом з королем врятувалися втечею.

Після цієї перемоги Петро I проголосив утворення Російської імперії, а Україна потрапила у число здобутих нею теренів.

Хід цієї війни дослідив у книзі „Полтава“ (1988) відомий шведський історик Петер Енглунд, матеріяли якої покладено в основу цієї розповіді.

Л. Хм.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.

at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік \$65.00, на півроку – \$40.00. Для членів УНСоюзу

\$55.00 річно, на півроку – \$35.00. За кожну зміну адреси – \$1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

УКРАЇНЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

запрошує громадянство

на другу наукову конференцію з циклу ювілейних заходів
з нагоди 65-ліття заснування УВАН в Європі
та 60-ліття УВАН у США

“УКРАЇНЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК (1945-1950-2010): ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ”

Програма:

Відкриття Альберт Кіпа,
президент УВАН

До генези видання УВАН «THE WORLD OF MYKOLA LYSENKO» (2001).

Тамара Булат – Видатний Український Музиколог.

Від НАН до УВАН.....Тарас Філенко

До генези видання УВАН «ЛІТУРГІЯ» (2004).

Життєвий та творчий шлях Івана Трухлого..... Василь Трухлий

Закриття..... Анна Процик,
науковий секретар УВАН

Конференція відбудеться:

у неділю, 16 жовтня 2011 р., о 2-й год. по полудні
в приміщенні УВАН:

206 West 100th Street, New York, NY 10025
tel: (212) 222-1866

Читайте „Свободу“ в інтернеті: www.svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Міліція в тенетах хабарництва

Пенсіонер органів внутрішніх справ, колишній начальник інформаційно-аналітичного відділу Управління боротьби з організованою злочинністю (УБОЗ) в Кіровоградській області Олег Муха опублікував в інтернеті пояснення-заяву на ім'я голови Верховної Ради та керівників правоохоронних органів держави, у якій зокрема написав:

„25-27 березня цього року працівники управління припинили діяльність підпільного цеху з виготовлення цигарок та кави. У власника цеху було вилучено 700 тис. дол. США готівкою, 20 тонн тютюну, промислові лінії та обладнання з виготовлення зазначеної продукції. З оперативних джерел відомо, що власник цеху сплачував керівництву міліції щомісячно готівкою таку суму в доларах, яка протягом року перевищила б 1 млн.“

Керівництво обласного УБОЗ, як стверджує О. Муха, почало з'ясовувати, звідки й від кого могла вийти оперативна інформація. Тоді ж в інтернеті з'явилися матеріали про можливу корупційну діяльність керівника Управління внутрішніх справ області Віктора Пащенка, його заступника Олександра Дубенка, керівника обласного УБОЗ Ігоря Паніотова, його заступника Сергія Колесника. Йшлося про причетність до підпільних ігрових автоматів, контролю за повіями та наркотрафіком, привласнення чужого майна, рейдерські захоплення цукрових заводів.

Кожне з таких повідомлень потребувало окремого розслідування. Керівники діяли інакше.

„31 березня, – пише в заяві О. Муха, – начальник УБОЗ І. Пані-

отов запросив мене до свого кабінету і повідомив, що до підрозділу прибула комісія, яка буде перевіряти комп'ютери відділу. Я запідозрив провокацію і почав протестувати щодо перевірки. Не зважаючи на мої протести, комісія вдерлася в режимне приміщення і кинулася до мого робочого місця. Усі працівники відділу були видалені з приміщення і під вартою приведені до актових залів, де у них відібрали мобільні телефони.

На моєму робочому місці комісія вилучила диск, на якому зберігалася скопійована з інтернету стаття „МВС кришує все“ про корупційну діяльність керівників міліції.

У своєму кабінеті начальник УБОЗ І. Паніотов та його заступник С. Колесник звинуватили мене в причетності до опублікування цієї статті, вимагали зізнатися в її написанні. Мені погрозували, що вивезуть до лісу і я там перед загозою смерті все розповім.

Потім, близько півночі, мене доставили до кабінету начальника Управління внутрішніх справ області В. Пащенка, де були О. Дубенко, І. Паніотов, С. Колесник й працівник Управління Служби безпеки в Кіровоградській області. Мене запитали, чому на моєму виносному диску є текст статті.

Я пояснив, що відділ постійно здійснюється пошук в інтернеті з метою накопичення та зберігання інформації стосовно перших осіб області. В. Пащенко почав бити мене в живіт, після цього удари почали сипатися від усієї трійці. Після побиття мене підняли мене з підлоги і І. Паніотов почав мене душити, потім В. Пащенко взяв міліційну гумову палицю і почав бити мене по спині, кинув її і вдарив правою рукою по нирці, потім вдарив у щелепу, від чого вискочила плomba з зуба. Я зрозумів, що захисту вже не знайти.

Після побиття я звернувся за медичною допомогою і в медико-реабілітаційному центрі встановили, що доведеться робити операцію. Тоді ж, серед ночі, обшукали квартири родичів О. Мухи, на одній з яких вилучили жорсткий диск.

Згодом стало відомо про звільнення з посади керівника обласного управління внутрішніх справ генерала В. Пащенка.

Отака історія. Чи пов'язане звільнення начальника міліції області із фактами, викладеними у заяві? Чи перевірялись вони? Адже мова йде про генерал-майора, який був підполковником. Виходить, що звичка вирішувати всі проблеми мордобоем пронизала міліцію наскрізь. І що з нею, такою, робити?

Тим часом В. Пащенко в інтерв'ю одній з місцевих газет на запитання про його звільнення відповів, що це він подав рапорт про звільнення з посади. Наприкінці липня в область прибув з Донецька новий начальника обласного управління полковник Костянтин Пожидаєв. Представляючи його, В. Пащенко зазначив, що сам він працюватиме у апараті Міністерства внутрішніх справ. Міліція продовжує себе берегти...

Світлана Орел,
Кіровоград

Кілька слів гіркого болю

„Мово рідна, слово рідне, хто вас забуває...“, чи, може, не знає, а ще гірше – соромиться?, гіркий вислів та дуже болючий. І знову на конкурс красунь світу у Бразилії з'явилася українка Олеся Стефанко. Гарна дівчина, не можна заперечити, справжня красуня.

Та що з того – на конкурс-не запитання вона відповідала російською мовою. Україну вона понизила і глибоко образила і як, кажуть, історія повторилася, на превеликий жаль. Думалось, що може цього разу така скандальна помилка не повториться в незалежній державі з „мовою солов'їною“.

Від редакції. – Перед конкурсом „Міс світу-2011“ Олеся Стефанко дала інтерв'ю українській телепрограмі „1+1“, у якому вишуканою українською мовою розповіла про своє рідне прикарпатське село Ковалівку, навчання в Коломиї і подальші роки життя. Це інтерв'ю є в інтернеті (Miss Universe 2011– YouTube). Схоже, що на конкурсі в Сан-Пауло, Бразилія, організатори імпрези змусили українку відповідати на запитання російською мовою. На це мало б відреагувати Міністерство закордонних справ України.

Любомира Бойко,
Юніон, Нью-Джерсі

Конституція – одна для всіх

Конституція кожної цивілізованої держави є правилом управління державою, яке однаковою для всіх громадян – від Президента до найменшого мешканця цієї держави.

Кожний президент присягає на вірність конституції і також кожний урядовець обіцяє дотримуватися цих правил.

В Конституції України сказано, що жодні чужинські військові бази не можуть існувати на її території. Тому Президент Віктор Янукович не мав права підписувати угоду на перебування російського війська у Севастополі. Севастополь

– є частиною України. В. Янукович, а також всі депутати у Верховній Раді, які голосували за продовження російської військової присутності в Україні, повинні бути покарані, бо вони порушили конституцію.

Як Президент В. Янукович може судити колишнього прем'єра Юлію Тимошенко, яка підписала газову угоду з Росією, коли сам він віддав частину української території за той самий газ?

Юрій Кравчук,
Вільмінгтон, Делавер

Коли стає ...

(Закінчення зі стор. 5)

Останнє протистояння відчувалося під ранок у сільській школі, де влада зривала кворум комісії, всіляко залякуючи вчительок, котрі до неї входили. Їм лишилося „зламати“ лише одну. Ніколи не забуду, як вона вийшла з кабінету начальства, постояла, витерла сльозу і сказала: „Хай мене покладуть в могилу в найкращий в світі чорнозем, але я підпишу цей протокол. Буде по правді“. Ця історія – моя відповідь на запитання про сенс політичної діяльності.

Ми часто нарікаємо, що нам бракує героїв. Але в час, коли стає зовсім темно – можна побачити зорі.

Перший президент демократичної Чехії проф. Томаш Машарек казав: „Ми вимірюємо життя надто односторонньо, за його довжиною, а не за величиною. Більше думаємо, як продовжити життя, ніж про те, як його по-справжньому наповнити“.

Георгій Іонгадзе навчив нас не боятися. Я вірю, що кожна крапля видавленого із себе страху і безнадії наповнить чашу недопитого ним вина. Я певен, що коротке життя Георгія – повноцінне. У наших силах зробити його повнішим своїми наступними вчинками. („Українська правда“, 16 вересня)

Подорож в інвалідному візку

Українець Микола Подрезан, подорожує на інвалідному візку дорогами шести континентів за маршрутом всесвітньої естафети Олімпійського вогню 2004 року.

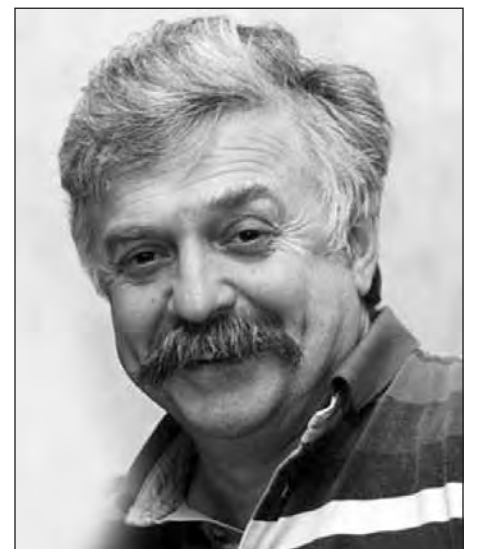
М. Подрезан народився у 1953 році, він інженер-будівельник і режисер масових видовищ, закінчив аспірантуру з соціальної педагогіки, засновник та керівник благодійного фонду інвалідів „ІП-Фонд“, Почесний працівник туризму України.

М. Подрезан одним з двох інвалідів-візочників у складі 120 українців-смолоскипоносців Київського етапу естафети Олімпійського вогню Олімпіади в Афінах 2004 року. На сьогодні він побував у 35 країнах (у 25 з них – на візку).

Головна проблема, на вирішення якої спрямований проєкт – прискорення адаптації пам'яток архітектури та історії України для їх відвідин інвалідами на візках, як українцями, так і гостями з-за кордону.

Зміст проєкту: автор і учасник в кожному з 34 міст у 27 країнах на шести континентах, де в 2004 році відбулися етапи естафети, проїжджає на візку з Олімпійським смолоскипом 1,241 метр (1/34 частину марафонської дистанції завдовжки в 42 кілометрів 195 метрів).

Останній етап відбудеться 5 липня 2014 року на Хрещатику, в

Микола Подрезан

день 10-річчя перебування в Києві Олімпійського вогню-2004, і завершиться на Майдані Незалежності.

Після цього у Львові буде проведений 35-ий етап на підтримку висунення у 2014 році кандидатури Львова на право проведення Олімпіади-2022 у Карпатах.

За маршрутом проєкту проводиться збір інформації щодо методів сучасної адаптації цікавих туристичних об'єктів (історія, культура, спорт) для інвалідів на візках.

Лідія Корсун,
Нью-Йорк

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Круглий стіл в НТШ-А: „20 років незалежності України“

НЬО-ЙОРК. – 10 вересня в лекційній залі будинку Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці (НТШ-А) відбулося засідання круглого столу, присвячене 20-й річниці незалежності української держави та обговоренню сучасної політичної ситуації в Україні. У дискусії взяли участь Генеральний консул України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев, колишній Представник України при ООН (2001-2006) Посол Валерій Кучинський, віцепрезидент НТШ-А проф. Григорій Грабович (Гарвардський університет), політолог д-р Олександр Мотиль (Ратгерський університет).

Вступне слово виголосив Президент НТШ-А д-р Орест Попович. Він нагадав про головні сподівання, які українська діаспора в США пов'язувала з відродженням у 1991 році незалежної Української держави, відтак порівняв ці сподівання з нинішньою ситуацією в Україні. „Розраховували на утвердження правової демократичної держави – натомість побачили сповзання до авторитаризму, свавільні порушення Конституції“. Далі О. Попович сказав, що антиукраїнський режим знищив судову систему, плюндрує освіту й науку, перекинує історію, творить Україну без українців. Він запросив присутніх висловити своє бачення цього становища, можливостей його поліпшення.

Генеральний консул України С. Погорельцев перерахував позитиви, які, на його думку, досягнуті нинішньою українською владою. Серед них він наголосив на мирному, еволюційному шляхові, яким посувалася незалежна Україна за два десятиріччя свого існування, послався на тернистий і водночас успішний процес прийняття Конституції у 1996 році, згадав про створення головних державних інститутів (військо, дипломатична та митна служби, грошова одиниця тощо).

С. Погорельцев навів також перелік досягнень в царині економіки, включно з цьогорічним багатим урожаєм зернових культур (50 млн. тон), відзначив, що країна стоїть на порозі появи повноцінного ринку землі. На думку Генерального консула, за ці роки в Україні в основному збережено значний науково-технічний потенціал, що буде опорою подальшого економічного розвитку.

За словами доповідача, для остаточного розриву з радянським

В НТШ (зліва): д-р Орест Попович, Генеральний консул України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев, Посол Валерій Кучинський, проф. Григорій Грабович, проф. Олександр Мотиль, Василь Махно.

минулим необхідна демократична модернізація України, оновлення конституційного поля, з цією метою Президент Віктор Янукович утворив Асамблею для підготування змін до Конституції.

Посол В. Кучинський заявив: попри всі негаразди Україна як держава відбулася, і нема сумніву, що вона існуватиме завжди. На основі відомої істини, що зовнішня політика є продовженням політики внутрішньої, він проаналізував здобутки України на міжнародній арені, порівняв зовнішньополітичні напрями часів каденцій попередніх президентів України та в період правління В. Януковича.

Після перемоги Помаранчевої революції перед Україною відкрилася блискача перспектива євроінтеграції та приєднання до атлантичних структур, яка через низку причин не була належно використана. За словами В. Кучинського, сучасний зовнішньополітичний курс України нагадує відому „багатовекторність“ періоду президентства Леоніда Кучми. Київ намагається тримати обережну рівновагу між Росією та Європейським союзом, і на початку свого правління В. Янукович здійснив візиту саме до Брюсселю.

Серед позитивів, крім найближчих перспектив угоди з ЕС, доповідач згадав приєднання України до Світової організації торгівлі, членство України в Раді Безпеки ООН у 2016 році, наступне головування України в Організації з безпеки і співробітництва в Європі, поживлення зв'язків з Китаєм, Індією,

Японією. Разом з тим, посилюється протистояння з Москвою – тоді, як на Заході лунають гострі заяви проти переслідувань Юлії Тимошенко та інших провідників опозиції. „Втома від України“ перетворюється на „українську інтригу“, – сказав В. Кучинський.

У виступах обидвох українських дипломатів ні словом не згадувалася політика сучасної української влади у галузі гуманітарного розвитку та духовного відродження України.

Натомість доповідачі від діаспори приділили цьому значну увагу. Д-р О. Мотиль висловив своє бачення неспростовних обвинувачень, щодо Президента України В. Януковича та його радників у плягії в щойно виданій його книжці „Opportunity Ukraine“. За його словами, „це гірше, ніж нечесно, це – непрофесійно“. Мова не так про мораль, як про некомпетентність керівника держави з його менталітетом „директора автобазу“. Другим прикладом злиденності влади є збіг у часі суду над Ю. Тимошенко і заходів на досягнення асоціації з ЕС. „Якщо вже так припекло, – сказав О. Мотиль, – то спочатку підпишіть угоду з Брюсселем, а вже потім переслідуйте колишнього прем'єра“.

На переконання доповідача, некомпетентність стала системною, провінційні донбаські кадри сараною вкрили керівні пости, – отже, модернізація неможлива, поки при владі залишається Партія Регіонів. В умовах „султанату“ В. Янукович має забагато влади, увесь обсяг керівних повноважень просто неможливо контролювати. Єдиним „світлом“ для України є намагання Президента шукати порозуміння з Європою, що залишає бодай якісь шанси на демократичні змі-

ни. Дає надію й те, що в стилістиці останніх промов В. Януковича з'являються ознаки національної риторики: вони викликані чи то зазіханнями північних сусідів, чи то зміною політичних пріоритетів.

У центрі уваги виступу д-ра Г. Грабовича були проблеми науки, освіти, культурної політики. За його словами, під впливом саме американських наукових кіл в США довго не могли сприйняти ідею нової української держави. „Чи не є мудро?“ – так реагували провідні експерти гарвардської Школи державного управління ім. Кенеді на вислід всеукраїнського референдуму про незалежність у 1991 році. В Україні в галузі освіти та науки проблема – не так в особі горезвісного міністра Дмитра Табачника, як у повному бракові системності базового вектора цієї галузі суспільного життя. Спостерігається загальний гібрид старого і нового, гуманітарні науки фундаментально маргіналізовані. На всю цю сферу з бюджету виділяється якихось 5-8 відс. того, що одержує самий лише Інститут електрозварювання ім. Бориса Патона. Ревізіонізм, перегляд існуючих постулатів – неодмінна умова розвитку науки, натомість в Україні канонічні істини не підлягають дебатам.

Науковий підхід суцільно підмінено освітянським: попри позірні заяви про запровадження Болонського процесу у вищій школі домінує адміністрування советського вишколу, нема жодних умов для перетворення високих шкіл в дослідницькі центри, оплата викладацької праці катастрофічно низька, а педнавантаження перевищує подібний показник університетів США в 10 разів.

Кричущим явищем є повсюдне списування курсових, дипломних праць та дисертацій з готових зразків в Інтернеті, які у більшості випадків виготовлено самими ж викладачами заради додаткового заробітку. Деяку надію дає лише те, що в українських суспільних науках все ще працює достатня кількість сумлінних дослідників, під тим оглядом у сучасній гуманітарній галузі ще справді „не все пропало“. Але потрібні термінові структурні зміни, модернізація інституційної бази науки й освіти.

Після промов було відкрито загальну дискусію, протягом якої доповідачі відповідали на додаткові питання. Генеральний консул С. Погорельцев у своїх відповідях знову подавав, зокрема, аргумент створення в Україні „стабільної влади“.

Пресова група НТШ-А

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
“English through the Arts” - Центр Діяльності

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036

Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.

МІОК збирає інформацію

Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК) Національного університету „Львівська Політехніка“ започатковує проект „Український всесвіт“, який передбачає створення електронної карти українських громад, освітніх закладів та організацій у світі та міститиме коротку інформаційну довідку.

МІОК просить надсилати інформацію про назву устано-

ви чи організації, її історію, сферу діяльності, адресу, електронну пошту, телефон, факс, офіційний сайт.

Адреса: МІОК, вул. Степана Бандери, 32Д, Львів, 79000 Ukraine.

Тел.: (380-32) 258-0151; факс (380-32) 258-2199. Електронна пошта: iiec@polynet.lviv.ua. Сторінка в інтернеті: http://www.mio.k.lviv.ua.

МІОК

Урочисто відзначили День Незалежності України

НОРТ-ПОРТ, Фльорида

У Норт-Порті, Фльорида, виступає об'єднаний хор (керівник Люба Інграм).
Фото: Майкл В. Говел

За постановою Громадського комітету День Незалежності України було відзначено 20 серпня. О 5-ій год. по полудні зібралася громада, Українські американські ветерани (УАВ) посту ч. 40 увійшли до залі з американським і українським прапорами. За наказом Маріяна Бойсюка прапори урочисто закріпили. Об'єднаний хор разом з присутніми виконав гимни США та України.

Співголова Громадського комітету Дарія Томашоська, яка провадила програмою, представи-

ла гостей з України – представників Збройних сил, котрі перебувають тепер в Тампі, Фльорида. Полковник Сергій Шевців від імені Збройних сил України чистою українською мовою привітав українців діаспори, котрі дбають про рідний український народ, про вільну, незалежну Україну.

Проклямацію дня прочитала д-р Наталія Громяк, а Акт Незалежності – Наталія Гончарук. Гість з Німеччини д-р Микола Шафвал виголосив доповідь.

В деклямаціях відзначили-

ся діти – п'ятирічна Валя Томашоська, внучка ведучої, Роксоляна і Софійка Ткачі. Маркіян Громяк майстерно на трубі виконував українські стрілецькі пісні. Танцювальна група з Сейнт-Пітербургу, Фльорида, під керівництвом Андрія Сливки виконала танці „Привітання“, „Калина-полька“, „Перший козачок“, „Гопак“. Об'єднаний хор під керівництвом Люби Інграм заспівав „Живи, Україно“, а молитва „Боже Великий, Єдиний“ завершила художню програму вечора.

Православний протопресвітер о. Іван Фатенко та парох Української греко-католицької церкви Непорочного зачаття Пречистої Діви Марії о. д-р Северин Кова-

лишин провели спільну молитву. Голова посту ч. 40 УАВ, він і голова Громадського комітету Ігор Гронь урочисто підніс тост за щасття самостійної України і її волю. Сmachну вечерю приготували члени комітету з Лідкою Бойко в проводі.

Відзначення „Українського дня“ продовжувалось 24 серпня вранці біля міської управи Норт-Порту. В присутності майже всіх урядників управи міста, священників українських церков, Громадського комітету, ветеранів посту ч. 40 і всієї людності гордо піднялися на щоглу прапори. 24 серпня було проголошено „Українським днем“ для цілого Норт-Порту і околиці на Фльориді.

Галина Король

ДІТРОЙТ

Учасники свята в Дітройті (зліва): Андрій Дужий, д-р Олена Паливода, Генеральний консул України в Чикаго Костянтин Кудрик, Рома Дигдало, сенатор Сендер Левін, Мирослава Гонгадзе, Леся Ліс.

Відзначення 20-річчя Незалежності України відбулося 27 серпня в Українському культурному центрі. На святкову зустріч зібралося багато людей різного віку, яким не байдужа доля України і її народу.

Українські американські ветерани під проводом полковника Олега Цеплого внесли державні прапори. Прозвучали гимни України і США у виконанні Яреми Цісарука, з підтримкою усіх присутніх. З вступним словом виступила голова Громадського комітету з відзначення свята д-р Олена Паливода.

Вона представила Генерального консула України в Чикаго Костянтина Кудрика, конгресмена США Сендера Левіна, конгресмена штату Мишиген Стефана Беду, репрезентанта Мишигену Леся Ліс та посадника міста Ворену Джеймса Фотса, кожен з яких привітав українську громаду з святом Незалежності України, бажаючи всім щасття, здоров'я, віри і надії на світле майбутнє України і всього українського народу.

На сцену вийшли наймолодші учасники свята – учні світлички 76-го Відділу Союзу Українок Америки Аня Дяченко, Теса Чубата, Павлусь Качмар, Тарас Савка, Марко і Матейко Волощуки у вишиванках. Вони в супроводі вчительки Тані Бедрус виконали віршований монтаж „Наше майбутнє“ і були нагороджені тривалими оплесками.

Ведуча програми Наталія Марущак представила головного промовця свята Мирославу Гонгадзе – українську журналістку, продюсера Української редакції Всесвітньої служби „Голос Америки“.

М. Гонгадзе зупинилася на проблемах української журналістики. В Україні, сказала вона, зростає покоління журналістів, для яких правда і довіра читачів, глядачів і слухачів стає повсякденною нормою і способом життя. Свобода слова стала незаперечною реальністю, і в цьому один із найважливіших підсумків 20-річчя незалежності України.

У мистецькій частині виступив вокальний ансамбль „Байда“, який виконав декілька українських пісень. Вірш Дмитра Павличка „Клятва“ прочитав учень Денис Слюсар. Т. Бедрус продеклямувала вірш Володимира Сосюри „Любіть Україну“.

На закінчення О. Паливода звернулася з подякою до гостей та всіх присутніх, зокрема подякувала декораторові сцени Богданові Неганіву, Улян Кушнір за виготовлення програмової книжечки, Галині Яловенко за музичний супровід, всім учасникам концерту, громадському комітету з організації свята.

Свято готували також Рома Дигдало, Ліда Колодчин, Віра Андрушків, Ярослав Березовський, Ніна Василькевич, Любомир Гевко, В'ячеслав Довгань, Михайло Дячун, Богдан Кордуба. Володимира Кумлик, Роман Лось, Марія Міщанчук, Ярослав Савка, Катерина Ткачук, Ганна Білінська. Ліда Врублевська, Андрій Дужий, Віра Крива, Василь Перець, Ліда Тарасчук, Марко Фаріон. Всі разом заспівали „Ой, у лузі червона калина“.

Катерина Ткачук

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Учасники свята у Філядельфії (зліва): Євген Цимбалюк, Марта Кокольська, два учасники концерту, Софія Павлюк, Уляна Мазуркевич, Ніла Павлюк, Іван Вернега, Богдан Мовчан, Іван Яворський, Борис Павлюк.

Заходами Громадського комітету з відзначення 20-ої річниці Незалежності України (голова Іван Яворський) відбулося її відзначення 24 серпня в Українському освітньо-культурному центрі (УОКЦ) в Дженкінтаві, а 21 серпня стараннями Українського спортивного осередку „Тризуб“ на оселі „Тризубівка“ відбувся фестиваль з цієї ж нагоди (на жаль, злива перешкодила мистецькій програмі).

Концерт в УОКЦ відкрила Уляна Мазуркевич. Відбувся апель представників Спільки Української Молоді і ветеранських організацій. Національні гимни заспівав Ігор Стасюк, Акт проголошення незалежності України прочитав Лев Туркевич.

Вступну молитву провів Архiepіскоп Української Православної Церкви в США Антоній.

У концерті виступили сопрано Марта Залізник (аккомпанімент – Леся Пенкальська, чоловічий хор „Прометей“ (диригент Роман Кучарський, аккомпанімент – Іри-

на Зварич), камерний хор „Аколяда“ (мистецький керівник – Богдан Генгало, аккомпанімент – Христина Юрчакевич). Театральна група „Нової української хвилі“ показала літературно-музичну композицію „Я знаю – мова мамина свята“.

Кінцеву молитву провів Митрополит Української Католицької Церкви в США Стефан Сорока. В кінці всі присутні заспівали „Боже Великий, Єдиний“.

Громаду з Днем Незалежності привітали заступник Постійного представника України при ООН Євген Цимбалюк, консул України в Нью-Йорку Богдан Мовчан, сенатор Пенсильванського сенату Дейлайн Ліч.

Надя Петрик прочитала вітання від Посла України в США Олександра Моцика, Лорен Гайнс – відчитала привіт від конгресмена Палати Представників Пенсильванії Джоша Шапіра, Євген Луців – від посадника Філядельфії Майкла Натера.

Методій Борецький

В Канаді відзначили ювілейні дати пам'ятних подій

Доповідач Христя Бідяк

Під час святкового обіду у Віндзорі, Канада.

Промовляє д-р Ігор Стебельський.

ВІНДЗОР, Канада. – 11 вересня відділ Конгресу українців Канади (КУК) у Віндзорі відзначив бенкетом 70-річчя КУК у Віндзорі, 120-річчя українських піонерів в Канаді, 20-річчя Незалежності України та Український день спадщини в Онтаріо. Дійство відбулося у залі Українського культурного центру при участі понад 70 осіб.

На вшанування піонерів та засновників відділу КУК у Віндзорі о. Петро Грицик та о. мітрат Роман Тринога відслужили Соборний Молебень. Голова відділу КУК у Віндзорі Петро Мицак відкрив програму та попросив присутніх вшанувати піонерів та засновників відділу КУК хвилиною мовчанки.

Д-р Ігор Стебельський розповів про працю та досягнення відділу КУК у Віндзорі за 70 років, з'ясував головні аспекти праці на культурній та політичній нивах.

Йосип Клотко показав відеофільм з діяльності КУК у Віндзорі.

Секретар відділу Павло Горбаль прочитав привіт від голови Централі КУК Павла Грода. Усний привіт з сусіднього міста Лондону зложила голова відділу КУК Дарія Грициків.

Після обіду П. Горбаль представив головного промовця Христину Бідяк, яка охопила важливість українських піонерів в Канаді та вклад кожної хвили українських іммігрантів в суспільне, культурне та політичне життя українців в Канаді. Свідок Голодомору Стефанія Коростіль склала подяку промовцеві свята.

Мистецька частина складалась з виступу молодіжного ансамблю Співки Української Молоді з Торонто „Пролісок“ під провідом Олеси Коник та з музичним супроводом Михайла Рома-

нюка. Ансамбль виконав низку патріотичних та ліричних пісень. Солістка Оріся Юзич заспівала „Аве Марія“, Галина Гринечко заспівала, граючи на гітарі, „Народе мій“ на слова Василя Стуса.

„Пролісок“ ще раз виступив з піснями. На кінець в залі заспівали „Ще не вмерла Україна“.

Ігор Стебельський

Сенатор призначив українців до дорадчого комітету

Президент Кредитівки „Самопоміч“ Богдан Ватраль (праворуч) з сенатором Марком Кирком.

Президент відділу Українського Конгресового Комітету Америки Олег Стрільчук (праворуч) з сенатором Марком Кирком.

ЧИКАГО. – Сенатор Марк Кирк з Іліною створив Східноєвропейський дорадчий комітет для налагодження дружніх зв'язків з різними національними громадами штату. До участі в комітеті сенатор запросив президента Української Американської Федеральної Кредитової Співки „Самопоміч“ Богдана Ватралья і президента Відділу Українського Конгресового Комітету Америки Олега Стрільчука.

З допомогою членів комітету сенатор М. Кирк хоче перекласти на інші мови укладену ним „Кар-

ту прав малого підприємництва“. Він звернувся до всіх членів комітету з проханням інформувати його працівників про різні події у національних громадах та відвідати закордонних підприємців, делегацій і провідних діячів громадського життя. Бюро сенатора готове допомогти громадянам США в Іліной у різних справах з соціальних питань.

Відділ маркетингу каси „Самопоміч“

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
В АМЕРИЦІ

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

запрошують на конференцію присвячену

віднаčenню

**90-ліття від дня заснування
Українського Вільного Університету.**

Програма:

Ведучий – адв. д-р Андрій Шуль

Відкриття – проф. д-р Орест Попович, президент НТШ-А

Привіти

Преосвященний Василь Лостен, д-р h.c. УВУ

мгр Теодор Воляник, голова Фондації УВУ

д-р Аскольд Лозинський, довголітній президент УККА і СКУ.

Промови:

„90 років УВУ“

проф. д-р Ярослава Мельник,

Львівський Національний Університет ім. І. Франка.

„УВУ на службі української науки і нації“

акад. Леонід Рудницький, президент Світової Ради НТШ,

ректор УВУ, 1998-2003 рр.

„До створення Фондації УВУ в США“

д-р h.c. УВУ Іван Буртик

Закриття

проф. д-р Альберт Кіпа, президент УВАН, ректор УВУ, 2004-2007 рр.

Виставка вибраних видань УВУ

В суботу, 8 жовтня 2011 р., о 4-й год. по пол.

в будинку НТШ

63 Fourth ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)

New York, NY 10003

**LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES**

**1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036**

PACKAGES TO UKRAINE

BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
мінімум 10 фунтів	2-3 тижні мін. 10 фунтів	Пересилка і доставка	220 V

15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.

Полагоджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.

Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.

Пересилка пакоч через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

Друга сесія собору єпископів Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ-Соборноправної), яка відбулася 13 грудня 2010 року в Дітройті, Мишиген, проголосила 2011 рік роком 90-ліття відродження Української Автокефальної Православної Церкви 14-23 жовтня 1921 року на соборі в київській св. Софії, і звернулася до всіх українських церковних формацій з закликом урочисто відзначити цю церковно-

Буде відзначене 90-річчя УАПЦ

національну подію протягом ювілейного року.

90-літній ювілей відродження Рідної Церкви – православної, автокефальної, національної, соборноправної, незалежної від держави влади буде з належною урочистістю і духовно-релігійним піднесенням вшанований в усіх парафіях поза межами України.

З великим сумом собор відзначив неможливість відзначати цей історичний ювілей тими церковними формаціями, які підкорилися чужим церковним центрам, позбавивши себе права разом з усім автокефальним братерством святкувати 90-ліття незалежності Українського Православ'я.

Вічна пам'ять творцям відро-

дження УАПЦ – Митрополитові Київському і всієї України Василю Липківському, єпископатові, священству й дияконству, на чолі з проф. Володимиром Чехівським, замученим комуністичним режимом!

† **Олександр**,
Архієпископ Уманський,
† **Макаріос**,
Архієпископ Гюстонський
Дітройт, Мишиген

Подякували о. Я. Рієві за 16 років служби

МАНЧЕСТЕР, Великобританія. – Парафіяни Української католицької церкви Успення Пресвятої Богородиці заповнили 14 серпня новозбудовану громадську залю, щоб при урочистій трапезі, яку приготувала Лібера Дзундза, відпровадити на нову посаду при катедрі Пресвятої Скитальчої Родини в Лондоні довголітнього пароха о. Ярослава Ріє, який впродовж 16 років надавав їм духовну опіку.

На святі були о. Іван Білик, о. Євген Небесняк, о. Михайло Онацький, о. Богдан Матвійчук, а також о. Данієлз з Методистської церкви у Чітгамі, де стоїть церква манчестерських українців.

Словесні привіти й подяку відкрив голова церковного комітету Михайло Мандзій, відтак виступили численні учасники імпрези.

Парох о. Я. Рій народився 20 травня 1959 року в селі Вербляни на Львівщині. Батько був шевцем, а мати працювала в колгоспі. Після школи він пішов вчитися на майстра електровозів і отримав звання механіка.

У 1978-1980 роках відбував військову службу в Мурманську. Коли повернувся додому, застав у хаті о. Володимира Пальчицького, який закликав його стати священником. Проте він вирішив працювати водієм вантажівок, відтак – водієм автобусів у Львові. 12 липня 1982 року з ним стався нещасний випадок, після якого він вже не міг бути водієм.

Владика Володимир Стернюк прийняв його на підпільне навчання. Після дияконських свячень свою першу Літургію о. Я. Рій відслужив у рідному селі, в рідній хатинці в присутності батьків та 20 осіб об 11-й год. ночі.

У березні 1990 року о. Я. Рій став парохом, одночасно трьох сіл. Тодішній Екзарх Української Греко-Католицької Церкви Великобританії Михайло Кучм'як запросив його до Англії на душпастирську працю, на що о. Я. Рій погодився.

Учасники святкової події побажали о. Я. Рієві успіхів на новій ниві праці.

о. Євген Небесняк

Під час прощального вечора о. Ярослав Рій і парафіянка Анна Лемець.

Літній табір ОДУМ відбувся в Мінесоті

ОНЕМІЯ, Мінесота. – Вже багато років відбуваються родинний п'ятиденний табір Організації Демократичної Української Молоді (ОДУМ), на який запрошуються діти різного віку з батьками, бабусями, дідами, молодь всіх українських молодіжних організацій, зокрема Спільки Української Молоді і Української скватської організації Пласт. Назва табору – „Тімбер Бей“, він розташований на 100 миль північніше Мінеаполісу.

Останні 10 років головним організатором таборів є Наталія Рієнд-Ліса. У плянуванні таборів і проведенні ігор допомагав Іван Прокоп'юк. Табори завжди мають певну тема-

тику. У таборі Світлана Прокоп'юк і Люда Анастазієвська вчили дітей варити борщ, Соня Ліса і Богдан Лисий показали як солити огірки, Кіндрат Матлашевський навчив пекти коровай і шишки на весіллі, Ванда Багмет і Володимир Анастазієвський познайомили з обрядами заручення, вінчання і весілля. Цього року пекти український хліб навчав Марко Рієнд.

Табір розпочався 5 серпня надвечір. Н. Рієнд подала інструкції щодо правил безпеки на човнах. Діти познайомилися з головою Центрального комітету ОДУМ Вірою Петрушою і її сином Ярком.

Відбулися змагання в пінг-понг і надстільний гокей, малята грали в „Хусточку“, Христя Сван-Прокоп'юк підготувала нову гру „Дивні перегони“. Грали в футбол, в більярд. Таня Лучко-Буник навчила робити браслети з намиста. Ліса обдарувала кожного сорочкою і кожний таборовик виробив для себе пропам'ятну сорочинку.

В неділю Ізadora Сван грала на скрипці. Василь Мосейчук з хлопцями наловили багато риби і посмажили її для всіх.

До літнього табору приїхали діти з Нью-Йорку, Чикаго, Сан-Франціско колишні мінесотські таборовики 1960-1980-их років – тепер вже з родинками.

Ванда Багмет

Учасники літнього табору в Мінесоті.

ІВАН-ФРАНКІВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ДЕПАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ЗАПРОШУЄМО НА ПЕРЕГЛЯД ВИСТАВИ:

October 14, 2011 at 8:00pm, Friday
Ukrainian American Cultural Center of New Jersey
60C North Jefferson Road, Whippany, NJ 07981

October 15, 2011 at 7:30pm, Saturday
Fashion Institute of Technology
Seventh Avenue at 27th Street,
New York, NY 1001-5992

October 16, 2011 at 2:30pm, Sunday
Ukrainian Educational and Cultural Center
700 Cedar Road, Jenkintown, PA 19046

За квитками та додатковою інформацією
звертатись до компанії Meest - America
Т 1.800.288.9949

October 22, Saturday 7 pm
Школа Шопена
2540 W Rice street
Chicago, IL
Meest-Karpaty
Tel. 1.773.489.9225

October 21, Friday 7 pm
Покрова Пресвятої Богородиці.
6812 Broadview Rd.
Parma, Ohio, 44134.
Tel. 1.440.842.4961
Friday 7.00 pm.

Інсценізація
Заслуженого артиста України
Ростислава Держипільського

Організатор і спонсор гастролей
компанія MEEST-America

СОЛОДКА ДАРУСЯ

Драма на 2 дії

за мотивами однойменного роману

МАРІЇ МАТІОС

*Подумайте про Ваше завтра
вже сьогодні!*

**Відкрийте рахунок ІРА,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.**

3.15% АРҮ*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:

6325 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДІНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org

Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by
the full faith and credit of the United States government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

*АРҮ - Відсотки у річному відношенні. Дивіденда - 3.10% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

УКРАЇНА І СВІТ

Подорожували переможці конкурсу „Іду з дитинства до Тараса”

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Вже кілька років підряд Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) здійснює в Україні проект „Іду з дитинства до Тараса”.

Цього року конкурси програми були проведені в Запорізькій, Донецькій, Одеській, Харківській, Луганській, Дніпропетровській, Херсонській, Закарпатській областях та в Автономній Республіці Крим. Конкурси відбуваються спершу по школах, потім на районному, а опісля – на обласному рівнях.

Нагороди переможцям конкурсу – дводенна прогулянка до Києва і Канева. Шість груп мали таку поїздку 22 травня, у день перепоховання Тараса Шевченка в Каневі, а три групи подорожували в червні.

На проведення конкурсу в одній області треба 2,000 дол. Жертводавці можуть зазначити, котру область вони бажають спонзорувати.

На заклик ЗУАДК відгукнулися і склали пожертви Марія Гулай („Лайон Фундація“), Джон Карк, Головна управа Об'єднання жінок Оборони Чотирьох Свобід України, Кредитівка Спільки Української Молоді (Йонкерс, Нью-Йорк), Ольга Матула, Наталія Кравчук і Наталія Леонко.

Відгуки про вдалу подорож надіслали Товариство „Просвіта” з Луганська і Запоріжжя.

У 2012 році ЗУАДК продовжуватиме цю програму.

Щоб стати спонзором програ-

Переможці конкурсу 22 травня в Каневі.

Фото: Віра Принько

ми, можна звернутися до канцелярії ЗУАДК на адресу: UUARC, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111. Тел.: (215)728-1630. Сторінка в Інтернеті: www.uuarc.org.

ЗУАДК

3 візитою дружби до США

СІЕТЛ, Вашингтон. – 12-14 вересня у штаті перебувала делегація з Дніпропетровської області України. Очолив делегацію губернатор Олександр Вікул. Це була перша візита українців на північний захід Америки з метою встановлення зв'язків між двома регіонами.

Круглий стіл, організований з нагоди гостей в університеті штату Вашингтон, зібрав чимало зацікавлених – підприємців, науковців, політиків. Українська делегація заявила

про широке коло питань для співпраці з американцями, в числі яких – ядерна безпека, мирне використання ракетних технологій, виробництво та управління, торгівля, екологія, охорона здоров'я, освіта.

Було визначено головну контактну особу між двома сторонами – американського підприємця Михайла Жовніра, який походить з Дніпропетровщини.

Володимир Мигович

У Києві відзначили четвертий рік книгарні „Смолоскипа”

КИЇВ. – 7 вересня книгарня „Смолоскипа”, що на Подолі, відзначила четвертий рік від дня народження літературною вечіркою за мотивами однієї з найкращих новел Миколи Хвильового „Я (романтика)”.

В книгарні продають виключно українські книжки, продаж яких зріс з 10 тис. примірників у першому році до 20 тис. у четвертому році діяльності. Вечірку вели Любов Багацька, Олег Коцарев і Вано Крюгер.

Присутні захоплювались поезією М. Хвильового, Майка Семенка, Володимира Свідзінського та інших

поетів у виконанні молодих письменників. Під час вечірки відбувся концерт гурту „Рінджігл”.

Директор видавництва Ростислав Семків дав інтерв'ю телебаченню „ICTV”, а директор книгарні Оля Погинайко мала розмову з журналістами.

Був також влаштований конкурс на найкраще гасло для книгарні. Переможцем конкурсів за загальним заліком став Микола Леонівич з Полтави, поет, музикант, художник, колишній лавреат видавництва „Смолоскип”.

Павло Ткач

Не погодились на шкідливі викиди

ЛУЦЕНКИ, Полтавська область. – 30 серпня у ході публічних обговорень мешканці сіл Яхники та Луценки на Полтавщині одностайно не погодились на діяльність спільного підприємства „Природні ресурси”, яке викидає в атмосферу забруднюючі речовини з чотирьох свердловин.

Перед учасниками слухань

виступив голова районної організації Всеукраїнського об'єднання „Свобода” Олександр Панченко, який наголосив на забезпеченні прав народу на безпечне довкілля та правдиву інформацію у цій царині.

Прес-служба Всеукраїнського об'єднання „Свобода”

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець
забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n., Inc.
187 Henshaw Ave., Springfield, NJ 07081
Tel.: (973) 376-1347

ОКСАНА СТАНЬКО
Професійний продавець
забезпечення УНС
OXSANA STANKO
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: stanko@unamember.com

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Професійний продавець
забезпечення УНС
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3036) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: swelhasch@unamember.com

НІНА БІЛЬЧУК
Професійний продавець
забезпечення УНС
NINA BILCHUK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3025) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: bilchuk@unamember.com

ARKA
Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

• РІЗНЕ •
Фірма „КАРПАТИ”
Переробляє хати, лазнички, пивниці, на-
правляє дахи, виконує цементні роботи,
малює назовні і всередині. Виконує малі і
великі замовлення - **Василь Чолак**.
Тел.: 718 392-0138; 347 515-5437 cell.

“Чорний ворон”
Цю аудіокнижку В. Шкляра можна
замовити за адресою: Studio Zahrava
7060 E. Parkview Dr. Parma, OH 44134
kozakpetro@yahoo.com /25 дол. США.
Від 2-х дисків і більше - по 20 дол.

Astoria, Queens, NY. Потрібна особа
до опіки над старшою жінкою. Пра-
ця з проживанням від понеділка до
п'ятниці. Медичне - дентистичне
забезпечення. Тел. 718 777-1077

Шукаєте адвоката?
Натисніть **UABA.ORG**
Асоціація Українських Правників Америки

НАШ АРХІВ:
www.svoboda-news.com

Вечір на пошану Володимира Луцева

ЛьВІВ. – Біля Філармонії ім. Станіслава Людкевича на великій афіші з'явилося оригінальне художнє зображення історії українського народу у вигляді вінка з написом „Від Бистриці до Темзи“ – концерт-вшанування Володимира Луцева відомого українського співака, бандуриста, відомого культурно-громадського діяча. Цей концерт відбувся 26 червня під егідою управління культури обласної державної адміністрації і Культурно-мистецького фонду ім. В. Луцева, що діє в Надвірній, Івано-Франківської області.

Після час концерту було показано виставку афіш, фотографій, грамот з колекції В. Луцева, відбулося нагородження стипендіатів культурно-мистецького фонду ім. В. Луцева, презентація компакт-дисків з записами найкращих його пісень.

У концертній залі філармонії зібралася мистецька еліта, щоб вшанувати 82-гу річницю В. Луцева. Перед концертом у залі звучали записи пісень у виконанні В. Луцева з оркестрою швейцарсько-італійського радіо (Люгано, Швейцарія).

Вступне слово про співака мав проректор Львівської академії мистецтв проф. Роман Яців про життя і діяльність В. Луцева. Доповідач представив його як експресивну натуру, в якій мистецька складова – найяскравіша і містить потужний вектор розбудови. Він – творча індивідуальність у кількох напрямках: спів, гра на бандурі, концертна та культурно-громадська діяльність. Так, в 1961 році В. Луців розпочав свою професійну кар'єру на III Міжнародному європейському пісенному конкурсі у Бельгії, де посів перше місце.

Не так все було гладко в його житті. Відбувся конфлікт з владними структурами, які хотіли представити його як російського співака, що спричинило до розриву контракту. Маючи професійну вокальну школу, він співав як соліст з хором „Гомін“, організовував концертні турне по Європі, Канаді, США, Австралії, і фестивалі, де і сам отримував високі нагороди.

В. Луців збирає поза Україною нотні видання і книжки. Як визначний громадянський діяч, він активний у відзначенні визначних подій, зокрема був координатором святкування 1000-ліття Хрещення України в Римі у 1988 році, повернення глави Української Греко-Католицької Церкви Кардинала Мирослава Любачівського у 1991 році та перепоховання Патріярха Йосифа Сліпого у 1992 році, відзначення в Римі у 1996 році 400-річчя Берестейської унії.

Великого значення набула діяльність В. Луцева поза Україною. Він організовував на державному рівні творчі вечори, рецензування радіо-програм у світі та на Бі-Бі-Сі.

В. Луців був відзначений нагородами України за вагомий особистий внесок у популяризацію історичних та сучасних надбань України у світі, формування її позитивного міжнародного образу. У 2002 році він заснував іменний благодійний культурно-мистецький фонд у Надвірній, який опікується талановитою молоддю Карпатського краю. Сам В. Луців є почесним громадянином Надвірної.

Важливою для української гро-

мади у Великобританії є газета „Українська думка“, що виходить в Лондоні, де постійно вміщуються статті В. Луцева про різні імпрези, святкування, відзначення.

Книга „Від Бистриці до Темзи“, написана В. Луцевим, охопила всю історію життя українців на чужині, а В. Луців, як висловився Р. Яців, був як живий зв'язок між Україною та діаспорою Великої Британії.

В. Луців здобув музичну освіту у Лондонській консерваторії і став популярним, виконуючи англійський та італійський репертуар. З дружиною Лесею познайомився у Франції. Великим його відкриттям був і є „Візантійський хор“ з Голландії, у якому співають українською мовою голландці.

На вечорі ведуча Інна Павлюк запросила до слова В. Луцева, який розповів про дитячі роки в Україні й подальше його життя.

Директор фонду ім. В. Луцева Ольга Максим'юк запросила на сцену цьогорічних номінантів для нагородження – Ксенію Колодницьку, Андрія Шевчика і Наталію Білак.

Присутні побачили документальний фільм про В. Луцева, знятий Богданом Климовецьким.

Урочистості продовжив народний чоловічий хор „Дзвін“ Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Степана Гжицького. Керівник хору Михайло Сало привітав В. Луцева і вручив йому книжку „Співає „Дзвін“.

Виступили камерна оркестра Львівської музичної школи ім. Соломії Крушельницької (керівник Марта Гуневич), фортеп'яний дует Дрогобицького університету ім. Івана Франка (Уляна Молчко та Олександра Німилевич), фолк-гурт „Марвінок“ випускниць Львівського університету ім. І. Франка з спеціальності етномузикологія.

Усіх схвилював відеозапис виступу В. Луцева з думою „На смерть бандуриста“, записаного у Львові в 1990 році. Дзвінком голосом співав він про рідну йому бандуру наскільки образно, що, здавалось, зрісся з долею бандури і України.

Полинули ряд бандурних співів у виконанні професійних бан-

Зв'язкова Романа Шухевича Ольга Ільків і Володимир Луців (сидять) з учасниками урочистого вечора (стоять зліва): ведучою Оленою Онофрієв, керівником ансамблю „Високий замок“ Андрієм Яцковим і співаком Орестом Цимбалю.

дуристів як продовження кобзарського свята. Тріо бандуристок „Львів'янки“ з скрипкою виконали твір Юрія Польового „Намісто“ та незрівнянну пісню Володимира Івасюка „Червона рута“.

Лавреат міжнародних конкурсів Роман Антонюк заспівав пісню кобзаря „Ой, волохи-волохи“ з поеми Тараса Шевченка „Гайдамаки“, (музика Кирила Стеценка).

Продовжила бандурну вервицю свят завідувач катедри народних інструментів та фолкльору Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника Віолета Дутчак думою з поеми „Сліпий“ Федора Глушка.

Завершила перший відділ концерту оркестра народних інструментів Львівської філармонії „Високий замок“ (керівник Андрій Яцків). Прозвучало „Повстанське танго“ у виконанні Ореста Цимбали і Марти Шпак. Цей твір В. Луців мав у своєму репертуарі ще у 1960-ті роки, записав на плівці і довідався, що авторами слів і музики були Ольга Ільків та Марта Пашківська.

Після виконання пісні вийшла 91-річна О. Ільків і піднесла кві-

ти В. Луцеву. Її запросили на сцену і вона розповіла про свою діяльність. Уся зала співала їй „Многая літа“.

Другий відділ концерту був побудований виключно на піснях у виконанні Заслуженої артистки України, солістки ансамблю пісні і танцю Міністерства внутрішніх справ М. Шпак та дитячого фолкльорно-етнографічного ансамблю „Маленькі бойки“ Перегінського народного дому Івано-Франківської області (керівник Наталія Шпак – мати солістки).

М. Шпак виконала авторський твір „Пісня моя“ та „В небі зіронька“ на слова Зої Кучерявої і музику Остапа Гавриша.

Заключне слово виголосив В. Луців.

Фіналом свята стала пісня „Журавлина доля“ на слова і музику М. Шпак у виконанні авторки. Це, напевно, доля самого В. Луцева, який вийшов на сцену разом з усіма учасниками цього величного свята.

Марта Шевченко,
Заслужений працівник
культури України,
Івано-Франківськ

Володимир Луців і Наталія Шпак (у центрі) з учасниками ансамблів „Маленькі бойки“ і „Високий замок“ на концерті у Львівській філармонії.

Товариство „Лемківщина“ запросило на свято

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – Насильне виселення, руїна, спустошення рідних осель, храмів, могил запали вічною раною болу у серцях українців, депортованих з Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Підляшшя та частини бойківських земель. Вони пустили коріння на нових для них українських землях.

11 вересня Бережанська районна організація Всеукраїнського товариства „Лемківщина“ урочисто відзначила 20-річчя від часу створення.

Літературно-мистецькому заходу „Пам'ять серця“ передувало відкриття пам'ятної дошки Орестові Гижі – великому патріоту України, фолклористові, краєзнавцеві, дентистові, почесному громадянинові Бережан. Встановлено пам'ятну дошку на будинку районного суду, де колись розміщувалась клініка, у якій працював О. Гижі.

Добре слово про О. Гижі мовили міський голова Володимир Музичка, голова „Лемківщини“ Галина Мострянська. Поет Ігор Гудь прочитав власний вірш, присвячений О. Гижі. Почесними гостями були Заслужений працівник культури України, редактор газети „Дзвони Лемківщини“ Ігор Дуда, син видатного лемківського письменника Юліана Тарновича (Бескида) Олександр Тарнович з Ужгороду та інші.

Було нагороджено активістів встановлення пам'ятної дошки Романа Міняйлюка, Василя Янюка, художника Андрія Слободного. Учасниці гурту „Лемкиня“, що діє

при краєзнавчому музеї, виконали лемківські пісні.

Далі дійство продовжувалось у залі заповідника, де гості мали можливість, помилуватись виставкою експонатів з культури і побуту лемків, малярських робіт самобутньої художниці Стефанії Русиняк з приватної колекції краєзнавця Богдана Тихого.

Зворушливими на вечорі „Пам'ять серця“ були виступи

Г. Мострянської, голови обласної організації товариства „Лемківщина“ Олександра Венгриновича, який вручив спеціально виготовлений для бережанського товариства прапор. І. Дуда презентував „Лемківський словник“.

Чимало членів товариства цього дня одержали подяку за активну громадську діяльність і збереження лемківської культурної спадщини.

В художній частині свята лунали задушевні поезії з уст юної Насті Бабич. Колоритні лемківські пісні виконали гурт „Лемкиня“, тріо родини Байків, тріо капелі „Боян“, дует Лілії Слободної та Ірини Пудлик, солісти Ярослава Мазурак, Олена Байко, Лілія Слободна, Стефанія Желінська та інші.

Під час частування гостей смачними лемківськими стравами знову й знову переселенці поважного віку згадували свої батьківські пороги.

Тетяна Будар

Виступає гурт „Лемкиня“ під час відкриття пам'ятної дошки Орестові Гижі.

Чи Ви готові вже до пенсії?

УНСоюз може Вам допомогти!

Наш новий пенсійний план *“Lucky 7-Year Annuity”* має

5.00%

преміяльних протягом першого року!

Крім цього, УНСоюз не бере ніяких адміністративних або вступних оплат. Є тільки одна вимога – мінімальна вкладка \$1,000, щоб започаткувати.

Відвідайте нашу Інтернетну сторінку

www.UkrainianNationalAssociation.org

щоб довідатись більше

або зателефонуйте до УНСоюзу

800-253-9862

UNA, Inc., 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

ЧИТАЧІ ПРО КНИГИ

Дивосвіт Оксани Маковець

Оксана Маковець. „А калина цвіте“, Сіффорд, Вірджинія. Друк: „Компютерпрінт“. 2011.

Вийшла у світ вже п'ята книжка Оксани Маковець, видана з часу її переселення в США з України. В кожній своїй книжці авторка дає короткі біографічні відомості, і кожного разу в них знаходимо щось нове, і навіть дещо інтригуюче... Вражає якась незвичайна свіжість, інакшість. Вона приїхала порівняно молодою вдовою з 12-літнім сином, і з болем серця після трагедії, якої покищо не знаємо, але відчуваємо. Приїхала, не шукаючи „кращої долі“, а змушена нещастям. І врешті свою долю в Америці зустріла в особі щирого подруга Юрія Маківця, ім'я якого стало її новим і вдалим псевдо.

Виросла поетеса в мальовничих українських Карпатах. Любов до України відчутна в кожному творі поетеси. На перехресті доріг вона зустріла людину, що має подібні думки й уподобання, з якою легко й цікаво жити. Що ще треба для щастя? А любити Україну вдвох – ще краще.

Ще одна несподіванка ввійшла в життя О. Маковець: довелося узяти на себе видання журналу „Верховина“ з ослаблених рук відданого патріота-верховинця св. п. д-ра Романа Кухара (Р. Володимира). Кілька літ тому вона, також верховинка, стала його діяльною співробітницею, і коли він, вже майже на порозі смерті, благав її перейняти улюблений журнал, вона не могла відмовити.

Поет, перекладач і дослідник літератури д-р Олександр Астаф'єв погодився розділити з нею працю. Він давав цінні вказівки, писав статті й рецензії, але найтяжча праця – монтаж журналу, контакт з співробітниками й читачами, набір, друкування, розповсюдження, а головне – фінанси – падала на плечі О. Маковець. Проте, подиву гідна енергія і працьовитість, почуття обов'язку, співпраця її чоловіка творили маленькі чудеса: „Верховина“ – розростається, цвіте й вінчається рясними каліновими гронами.

Це своєрідний унікальний журнал, власне, це єдиний, на мою думку, літературний журнал у діаспорі, хібащо колись в Австралії був альманах Дмитра Нитченка „Нові обрії“, але ж то був альманах, що охоплював чи не всі галузі громадського життя..

Калина – один з символів України. З весни вона, немов ясна наречена, дає прихисток соловейкам, потім вкривається рясними гронами зелених ягід, що помалу рум'яніють аж до рубінової зрілості. Калину можна збирати в букети, разом з солодким буряком начиняти нею пшеничні пироги, з ягід низати рясні коралі... І також нею можна оплакувати кров, пролиту в боротьбі за волю України. І садити куцї калини на могилах лицарів. Тож не даром О. Маковець вибрала калину заголовком і заключним акордом своєї книжки.

Поетеса милується всіма барвами України, її квітами, яким вона присвячує одну з двох поем. Квіти мають свої власні характери, почуття, власне призначення – передавати свою спадщину наступним поколінням. В поемі про кві-

ти я нарахувала понад 40 окремих характерів. І всі вони незмінно українські

*Я у квітах розради шукаю,
В них Україну знаходжу
І тут з батьківщиною
мов розмовляю...*

Вражає легендарна поема про кам'яну церкву в Висоцькому, на Верховині. З нею зв'язана доля молодих коханців, сина багатих Василя й бідної дівчини Марічки. Вони поєдналися в тій церкві й трагічно загинули в карпатських манівцях. Та церква пропала в пожежі, але в тому місті відбудували нову, що простояла вже сім століть. Поетеса радіє міці цієї церкви в відродженій Україні.

Книжка поділена на декілька розділів, з яких кожний вражає ніжністю й завзяттям як заклик до боротьби за Україну. Адже тепер боротьба йде не зброєю, а непохитністю віри в Незалежність. Серед віршів є запевнення любови до батьків, є легенькі віршики для дітей, пісні про кохання, мрійні танцювальні мелодії. Один розділ змальовує сімейні ритуально-календарні обряди, від Святвечора починаючи й св. Миколаєм закінчуючи. Цей цикл вінчається таким повчанням: „Людина зникає до нових обставин, зів'є собі нове гніздечко, немов птах. Та якась туга таки живе поряд з нею, і немов жагою сушить; й кожної вільної хвили лінеш подумки у той далекий – найближчий серцю край... Ти всім еством своїм вдихаєш запахи і звуки своєї рідної землі, бо перебуваєш з нею у відчутному єднанні завжди...“.

О. Маковець відзначає багато вражаючих подій, очевидно, яких була. Вона жила в Києві під час вибуху Чорнобильської атомної електростанції, а через п'ять років після її приїзду до Америки, 11 вересня 2001 року, стався терористичний напад ворожих літаків на Всесвітній торговельний центр в Нью-Йорку – трагедія, яку ми ще й досі болісно переживаємо. З оповідей авторки видно, що вона має талант блискавично схоплювати й відтворювати події й переживання.

Окремо треба відзначити розділ „Більше, ніж просто вірш“. Граючи співзвуччями „ж“ і „з“, поетеса складає оду хлібові, ще одному символу життя України. Вона пише про Великодні свята:

*Розступилась п'ітьма,
і розсипавсь
Зневіри терновий,
колючий вінець.*

Ще один святий символ України – її слов'їна мова:

*Дозріє плодом Слово, у стократ
Краснішим стане,
кришталево чистим.*

Мова О. Маковець – ніжна, щира, ласкава. Щоб відзначити евфонію її віршів, варто навести вірш „Соловейко“:

*Соловейку, дивна пташко.
Завітай,
Звесели моє серденько. Прилітай,
Снівом рідним, солов'їним,
замилуй.
Звий гніздо своє пташине.*

*Примандруй.
Буду чути спів чудесний. Від зорі.
Не погаснуть в моїм серці солов'ї.
Трель з далекої домівки, долети!
Срібний голос з України донеси!*

Якщо шукати особистої філософії авторки, то, може, ось вона:

*Ліпше час не марнувати...
Спішити треба,
жити і творити.
Свою зорю не в небесах шукати
Вона в тобі.
Її потрібно засвітити.*

Закінчу цей короткий огляд побажаннями Україні:

*Жито – жати,
Жати – жити!*

Ганна Черинь
Порт-Шарлот, Флориди

Книга про Збаразький замок – перлину Тернопільщини

Цього року появилася цікава книжка, присвячена 800-річчю Збаража, яка дає історичну картину не тільки цієї твердині, але також драматичних подій, які відбувались довкруги цього замку. Володимир Чайка, автор цієї книжки, яка вийшла за сприяння проф. Володимира Петришина, розповів про розвиток замку в контексті історичних подій, центром яких була війна Богдана Хмельницького проти Польщі. Цій війні, зокрема битві під Збаражем влітку 1649 року між козацькими загонами та військами Речі Посполитої, якими керував Ярема Вишневецький, автор присвятив цілий розділ книжки.

Книжка, яка дуже гарно оформлена та ілюстрована, дає читачеві цікаві джерельні інформації

про історію замку, його власників, війни, руїну замку та про довгий процес відновлення цієї перлини Тернопільської землі.

Під сучасну пору Збаразький замок реставрований і став музеєм міста, до якого були передані фонди Збаразького районного краєзнавчого музею. В замку відвідувачі також побачити виставки картин сучасних мистців та послухати виступи науковців, літераторів та політиків. Збаразький замок став центром, твердинею громадського та культурного життя.

Книжка „Збаразький замок“ вийшла цього року у видавництві „Вектор“ в Тернополі.

Тарас Гунчак,
Четгем, Нью-Джерсі

Як бережанські ластівки

Своєрідними літературними подарунками до Дня міста Бережани, якому цього року виповнюється 636 років, стали нові видання талановитих краян, збірники, що презентують здобутки бережанців на всеукраїнському рівні.

У тернопільському видавництві „Збруч“ вийшов ілюстрований альбом поета Василя Савчука „Очима подиву й душі“. Видання вміщує вірші-посвяти Богданові Лепкому, Михайлові Морозові, Андрієві Наконечному, Миколі Бездільному, Володимирові Савчакові, Володимирові Беднарському, Олегові Шуплякові, Михайлові Кузеву, Василеві Павукові, обдарованим учням Бережанської художньої школи Віталієві Шуплякові, Віталієві Чикоті та іншим.

Приємно будуть вражені місцеві дошкільнята та їхні батьки, перегорнувши „Бережанську абетку“, упорядником і редактором якої є поет, публіцист, краєзнавець Богдан Тихий. Краєзнавча абетка, присвячена 200-літтю від дня народження будителя Галичини, колишнього учня Бережанської гімназії Маркіяна Шашкевича, чекала своєї появи на світ три роки (через брак грошей). І ось цього-річ завдяки фінансовій допомозі підприємця Немесіо Чавеса Іонсала книжечка з'явилася на полицях Державного історико-архітек-

турного заповідника. Ілюстрації створила Галина Тремба, макет – львів'янин Андрій Кісь. Невеличкі вірші доповнюють краєзнавчі терміни, притаманні Бережанам і околицям. Діти матимуть змогу відкрити для себе цікавий світ слів, нові імена, назви населених пунктів, вулиць, навколишніх гір, річок, храмів, пам'яток історії.

Відродно, що за упорядкування Б. Тихого напередодні у розділі „Наша спадщина“ також вийшла збірка „Легенди Бережанського замку“ – перше видання легенд та переказів про Бережанський замок, споруджений у 1534-1554 роках, відомий не тільки своєю неприступністю, а й так званими „золотими кімнатами“.

Заслугує на увагу книжка, подібної до якої ще не було в нашій країні, – „Байкери України“. У ній почесне місце займають біографії бережанських байкерів Всеволода й Руслана Цокалів. У книзі (видавництво „Сигла“, Київ) зібрано й систематизовано унікальну інформацію про розвиток байкерського руху в світі та в нашій країні зокрема, про види мотоциклів, спортивні знання, байкерські злети.

Тетяна Будар,
Бережани,
Тернопільська область

СПОМИН СВИДКА

Згадуючи О. Ольжича та І. Багряного

2 жовтня сповниться 105 років від дня народження Івана Багряного, а 8 липня виповнилось 104 роки від дня народження Олега Ольжича. Одним з небагатьох на сьогоднішній день людей, які мали щастя у молодості зустрічатися з цими визначними українськими особистостями минулого століття, є відомий громадський діяч українсько-американської громади, засновник Видавництва „Смолоскуп“ у Києві Осип Зінкевич. Нижче вміщуємо його спогад, присвячений О. Ольжичеві та І. Багряному.

Моє життя складалося непередбачено, дивно, моторошно. Згадую багатьох політиків і культурних діячів, з якими мене звела доля. І дивно сьогодні звучатиме, коли скажу, що до Івана Багряного привів мене Микола Хвильовий. Так, Микола Хвильовий через шість років після його загибелі...

Був 1939 рік. У невеличкому селі Малі Микулинці, що на Покутті, жив 15-річний хлопчина. Його батько, колишній Український Січовий Стрілець, 1914 року потрапив у російський полон. Разом з Євгеном Коновальцем і великою групою січовиків йому вдалося втекти. Він опинився в Києві і на сучасній вулиці Артема (нині вже перейменованій на вулицю Січових Стрільців) став одним з перших у формації Січових Стрільців.

Його старша сестра Наталка дуже молодою стала членом юнацтва ОУН і долучила до нього свого брата Осипа.

Після вибуху Другої світової війни Волинь і Західня Україна дуже швидко опинилися під владою СРСР. В недалекому Снятині прихід Червоної Армії вітали з квітами. Через наше невеличке село (лише 20 господарств) проїздили танки й вантажівки, повні червоноармійців. У нас їх теж вітали. Тільки ми, батько, мама, сестра Наталка і я, обіпершись на пліт, дивилися на це видовище. У наших руках не було квітів, а було три-можливо відчуття майбутнього.

Мої батьки мали великий сад, де вирощували яблука, груші, вишні. Тієї осені врожай був напрочуд багатий, як майже ніколи перед тим. Восени того ж року Червона Армія посилено готувалась до нападу на Румунію, щоб захопити й приєднати до УРСР Буковину і Басарабію.

У нашому селі всі пагорби, вулички й площі були заповнені вантажівками, танками, гарматами, сотнями човоноармійців. Серед них було багато українців. Їм дозволяли відвідувати селян. Не минули вони і нашої садиби. Довідавшись, що у нас багато яблук і груш, вони кожного дня приходили до нас. Хтось просто просив яблук, дехто давав за них якісь копійки. І так якийсь майже щодня почали приходити до нас два молоді офіцери, лейтенанти Маленко і Шумило. Не було таємницею для моїх бать-

ків, що вони приходять не лише за яблуками, але що їх обох цікавить моя сестра Наталка.

Так зустрілися дві ніби ворожі сторони: члени юнацтва ОУН, колишній Український Січовий Стрілець і два лейтенанти Червоної Армії. Різними шляхами до Наталки дійшла інструкція ОУН, як поводитись з українцями-червоноармійцями.

Інструкція була чітка і ясна: поводитись дружньо, частувати, вести розмови про історію України, обережно натякати на боротьбу за самостійність 1917-1920-их років, давати українські книжки й газети попередніх років.

Батько був обережний, сестра – більш відважна. Я помітив, що дуже швидко вона перейшла на „ти“ з Шумилом і Маленком, вела з ними розмови, а часом і батько приєднувався до них.

Одного вечора (і цей вечір запам'ятався мені на все життя; можливо, саме він визначив моє майбутнє) батько і Наталка разом з гостями сиділи за столом, мама частувала їх якоюсь їжею, а я ліг на печі і прислухався до розмови. Це, мабуть, була перша дуже відверта розмова. Говорили про Визвольні Змагання, про Голодомор, про репресії 1930-их років. Я вже засинав, аж раптом здригнувся і почув: „Що ви хочете нам сказати? Ви хочете сказати, що ви за самостійну Україну?“ – запитав один з них.

Батько мовчав, а Наталка піднялась і мовила: „Так, ми за самостійну, а ви що – проти?“

У кімнаті запала напружена мовчанка. Гості, два лейтенанти-червоноармійці переглянулися і, виглядало, що не були певні, як відповісти, що сказати. Раптом Маленко встав: „Я тобі скажу Наталко, і вам Степане, що і у нас були такі, які були за самостійність. Були Хвильовий, Скрипник, Шумський... – він зупинився, подивився на них і продовжив: – Чи ви знаєте, як вони скінчили? І ви хочете так скінчити?“

Наступного дня вранці я прокинувся і спитав батька: „Тату, а хто такий Хвильовий (у моїй голові з трьох названих вирізнилося саме ім'я Хвильового), Скрипник, Шумський?“

Батько сором'язливо подивився на мене, опустив голову прошепотів: „Ніколи не чув про них...“

І саме тоді, у той день, у моєму

Іван Багрянний

Олег Ольжич

житті стався поворот – за будь-яку ціну довідатися про людей, про яких нічого не знав мій батько, звичайний покутський селянин. Після Червоної Армії до нас прийшли нові „визволителі“ – німці. Уже через кілька днів ми побачили на вулицях міста повішених євреїв і червоноармійців-полонених.

У Снятині створилася невеличка група юнацтва ОУН. Ми збиралися на місцевому кладовищі, вивчали „Декалог“, надіслані матеріали про боротьбу за незалежність, історію України.

Пригадую другий неповторний день у моєму житті. Це був липень 1941 року. Місцевий оунівський провідник Степан Касіян викликав до себе нас трьох, найактивніших у цій молодіжній групі. Перший – згодом політв'язень радянських концтабрів, один з організаторів Норильського повстання; другий – пізніший політичний діяч; третій – я, цікавий до видавничої справи.

С. Касіян обвів нас поглядом, подивився кожному глибоко у вічі: „Хлопці, – заговорив він, – перед вами стоїть дуже важлива місія. Вам призначено бути розвідниками в українському націоналістичному підпіллі. Уже зараз треба готуватися до майбутнього. Починаємо сьогодні. Одному з вас призначена перша важлива місія – поїхати до Львова, завести пакунок з важливими документами. – Він зупинився, знову обвів нас поглядом, простягнув руку і тицьнув пальцем на мене. – Поїдеш ти...“

Такого я не сподівався. Ніколи поза Снятимом не бував, навіть потяга не бачив.

Я прийшов додому і сказав батькові, що мене посилають до Львова. Батько не заперечував, він знав, що я і моя сестра належимо до якоїсь молодіжної підпільної групи.

С. Касіян провів зі мною коротку вишкілну розмову, кілька разів повторював пароль, з яким я мав зголоситись на відповідній квартирі, дав адресу, яку я мав вивчити напам'ять, передав невеличкий пакунок і відіслав у невідоме місто. Батько завіз мене на станцію. Я сів у потяг і поїхав.

Прийшов до Львова, розглядав трамваї, заїхав у центр міста, а звідти крутими манівцями дістався призначеної адреси. Квартира містилась на другому або третьому поверсі, у ній на мене мала чекати молода жінка.

Я мав сказати пароль, вона мала відповісти, я мав вручити їй пакунок, забрати організаційні інформаційні матеріали і того самого дня вечірнім потягом повернутись до Снятина.

Піднявшись нагору, я постукав, і двері відчинила не невідома мені жінка, а молодий чоловік високого зросту. Я розгубився, не знав що робити, але зайшов, привітався і сказав пароль: „Добрий день, я привіз вам каву зі Снятина...“

Чоловік здивовано подивився на мене: „Ви що, аж зі Снятина їхали, щоб привезти нам каву?“

Я розгубився ще більше. Це не була відповідь на мій пароль. Я повернувся і відказав: „Вибачте, здається, я не туди потрапив...“ – і збирався вийти з помешкання. Але він зупинив мене: „Почекайте, тут у другій кімнаті є жінка, ви, мабуть, привезли каву для неї“.

Я зачекав. Відчинились двері й увійшла жінка. Я знову привітався: „Добрий день, я привіз вам каву зі Снятина...“ „А яку каву ти привіз? Німецьку чи з ячменю?“. Я зрадив – це була відповідь на мій пароль. Я відповів: „Німецька до нас ще не дійшла. Привіз нашу, з ячменю“.

Вона засміялася, підійшла до мене, обняла. Я передав їй пакунок, а вона сказала: „У нас є гість з далеких країн, сядь, розкажи йому про вашу працю, можеш бути відвертий, він наш...“

Тим гостем „з далеких країн“ був Олег Ольжич, про що я довідався набагато пізніше, зовсім принагідно зустрівши вже у повоєнні роки ту саму жінку у далекому Мюнхені. Вона розповіла мені про О. Ольжича, його діяльність і загибель.

Я сів і подивився на незнайому мені людину. Я не знав, хто він, але я глибоко в душі відчував полегкість, якусь близькість до тієї людини. Мені тоді було лише 16 років і мене страшно здивувало, що та невідома людина мені „ви-кала“. Усі „ти-кали“, а тут „ви-кають“.

Я дивився на цього чоловіка, схоплював кожне слово, якого я ніколи перед тим не чув. Його мова мені дуже нагадувала мову тих двох лейтенантів, які заходили до нас.

„Ви жили під советами, – заговорив незнайомий, – розкажіть, чи мали нагоду зустрічатись з ними. Там десь біля вас готувались до наступу на Румунію...“

Я почав розповідати про наш сад, яблука, червоноармійців, які нас відвідували і зупинився на двох лейтенантах. Я розповів про ту розмову, яку підслухав, лежачи на печі, коли Маленко сказав: „І у нас були такі, які були за самостійність. Були Хвильовий, Скрипник, Шумський... А чи знаєте, як вони скінчили?..“

Закінчення в наступному числі

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

ПЕРЕЖИТЕ І НЕЗАБУТЕ

Поруч з українськими в'язнями

Книга Євгенії Гінзбург „Крутий маршрут“ увійшла в число тих перших книжок, які відкрили перед світом правду про сталінські табори. Сама авторка була засуджена у 1937 році на 10 років тюремного ув'язнення, яке пізніше замінили на каторжну працю в таборах Колими, де вона пробула 18 років. Після звільнення Є. Гінзбург оселилася в Закарпатті і у 1959 році почала писати книжку, яку в СРСР ніхто не міг видати, але рукопис потрапив до самвидаву і невдовзі книжку було видано в Італії, Франції, Англії, Німеччині, США, Швеції, інших країнах. Нижче вміщено два уривки з книжки Є. Гінзбург, присвячені в'язням з України.

На етапі разом з Зінаїдою Тулуб

Я лягаю на своїх нарах. Нічого. У такій духоті навіть краще на голих дошках. Тим більше, що з тюремного бушлату можна зробити майже розкішне підголів'я. Поруч зі мною – відома українська письменниця, автор історичних романів.

– Давайте знайомитись, – шепоче вона. – Я письменниця Зінаїда Тулуб. А ви?

Я відповідаю не відразу. Треба зосередитися, щоб безпомилково відповісти на це запитання. Досі я була: „Камера три, північний бльок“. Називаю себе, свою професію. Педагог. Журналіст. З подивом дослухаюся до своїх слів. Ніби про когось іншого (...).

Сон вже майже захопив мене, аж раптом... Щось кудлате майнуло по обличчю. Карцер? Пацюк? „Вибачте, я зачепила вас косою“. Так, у Зінаїди Тулуб зовнішність шляхтянки минулого століття. У неї чудова (заплутана і брудна) коса.

– Ви злякалися? Плачете?

Ні, я не плачу, але серце чомусь стривожене солодким болем. Вона звертається до мене, а я ж бо – „камера три, північний бльок“. Поїзд повзе на схід. В табори.

... Гуманітарії, які становлять більшість у вагоні, з'юрилися довкола Зінаїди Тулуб, яка читає свої вірші. На її обличчі майже екстатичний вираз. Читає вона по-старосвітськи, з патосом. Вона взагалі старосвітська. Невловимий серпанок старого дореволюційного літературного салюну відчувається в усій її манері читати, розмовляти. У побуті вона незарадна й часто смішна.

– У неї на волі двоє залишилися, – каже Таня Станківська. – Чоловік Шурко і кіт Лірик. Вона просила начальника Ярославської в'язниці з її особового рахунку переказати 50 рублів Лірикові на м'ясо. Без м'яса він не може...

У самотній камері Зінаїди Тулуб було легше. Вона мріяла, творила поезію. В карцер її жодного разу не зачиняли. Може, з поваги до літератури? А тут її заштовхали. І за віком вона старша від нас, переважно 30-річних (...).

Тому й чесні, що в Бога віруємо!

У 1943-1944 роках Ельгенську зону роздimalи нові етапи. З цими етапами досягли нас перші відголоски війни: західні українки. Вчорашні „закордонниці“. Молоді, кров з молоком.

Просто диво, як змінився під їхніми працюючими руками відведений для них другий барак! Дошки підлоги засяяли, як яешний жовток. Заблищали кришталевим сяйвом зачухані, склеєні з уламків скла вікна. На стовпах полиць з'явилися зелені гілочки. З солом'яних подушок звисали ніжні вишивані рушнички.

Єдине, з чим начальству дово-

диться важко, – це з вірністю „західнячок“ своїм церковним святам. Ніби звичайнісінький вівторок, а увесь барак не вийшов на працю. Свято – Усікновення голови Івана Хрестителя. Обхід начальства барак зустрічає зладженим молитовним співом.

– Чому не працюєте? Хворі? – запитує начальник режиму. Відповідають українською мовою:

– Ні, громадянине начальнику! Хворих немає. Але сьогодні свято...

Начальник не хоче репресій. Увесь барак до карцеру не замкнеш. До того ж, усі працюють ударно. Вперед виходить начальник культурно-виховної частини:

– До чого ж ви несвідомі! Ніби дівчата чесні, працюючі, а в такі дурниці віруєте!

– Від того ми й чесні, що в Бога віруємо!

Чомусь ці міцнотілі, зворотливі дівчата дуже полюбують лікування. На вечірне прийняття гуртом приходять до амбулаторії.

– Попід грудьми пече, – співуче виводить 20-річна Марійка, дивлячись своїми, немов з ікони, очима.

– Просиш звільнення від праці?

– Та ні... Працювати можу... Але дайте якісь краплі...

Нечуване у таборі – не хоче звільнення від праці! Мабуть, „пече під грудьми“ від туги за особистим, за співчуттям до неї.

– Тебе за що узяли, Марійко? – обережно запитую, капаючи конвалієві краплі.

Уже сім років минуло після 1937-го. Який же тепер це має вигляд на тлі війни, загального страждання? Так за що, Марійко?

– Дуже дякую за ліки.

– Не хочеш говорити? Мабуть, ні за що?

Очі Марійки темнішають, втрачають іконну незворушність:

– Як це ні за що? Коли мене на гарячому заарештували! Летючки на плоти клеїла!

Я цьому навіть радію. Нехай за летючку, за необережне слово! Нехай суворо, непропорційно до чину! Аби не просто так! Гуртом! Але... Я дізнаюся, що довкола Марійки арештували ще 30 осіб за те, що жили з нею в одному селі. І ще сотню за те, що були знайомі з тими тридцятьма. Ні, метод залишився той самий, непорушний.

Переклад з російської мови:
Левко Хмельковський

Українська письменниця Зінаїда Тулуб була засуджена Військовою колегією Верховного суду СРСР 5 вересня 1937 року на 10 років і відбувала термін спершу у Ярославській в'язниці, потім – на Колімі, а у 1947-1955 роках жила на засланні в Казахстані. Померла 1964 року в Києві.

У тексті зустрічаються терміни: „нари“ – поліція у в'язні, „бушлат“ – верхній одяг в'язня.

КОНФЕРЕНЦІЯ

Субота, 22 жовтня 2011 р.

ЗАПРОШЕННЯ НА ВЕСІЛЛЯ

Складові частини традиційного українського весілля – в минулому і сучасному
Одноденна конференція пов'язана з поточною виставкою *Запрошення на весілля. Українські весільні текстилі і традиції* в якій братимуть участь відомі спеціалісти українського народознавства, викладачі, інструктори, та мистці.

ПРОГРАМА

8:30	Реєстрація і перекуса
9:00	Привітання Микола Дармохвал Голова Управи Українського Музею
9:15	Відкриття Марія Шуст Директор Українського Музею
9:30	Вступ та перебіг програми Любов Волинець, куратор колекції народного мистецтва Українського Музею та організатор конференції
10:00	“Українське Весілля. Ритуали, як вияв ідентичності” Проф. Наталія Кононенко, Голова Катедри Української етнографії, Університет Альберти, Едмонтон
11:00	“Пісні, які може не повинна була навчати мати. Любовна символіка в народних піснях” Орися Трач, дослідник, письменник, доповідач, перекладач
12:00	Обід
1:30	Висвітлення сучасного весілля в селі Чорна Тиса, Закарпатська область Алвин Алексі Кирієр, автор, фотограф “Богині – Жінки – Полотно. Світова традиція приготування та вжитку ритуальних текстилів – порівняльна студія” Мері Келі, дослідник, письменник, доповідач, мистець
2:30	“Українське весілля в Казахстані – порівняльна студія” Проф. Наталія Кононенко
3:30–5:00	Показ вмілостей народних майстрів; учасники конференції будуть мати нагоду познайомитися із майстрами народного мистецтва, приглянутися їхній роботі та самим спробувати деякі із технік.
5:00	Закриття
5:30–7:00	Вечеря
7:30	Концерт – українські весільні пісні і музика Ансамбль “Бандура Даунтаун” з Юліаном Китасти, Michael Alpert та Ева Саліна Прімак

Вступ (включає перекуску, обід, вечерю і квиток на концерт): 40 дол., 35 дол. – емерити, 20 дол. – студенти. Для членів музею 10% знижки. Замовляйте квитки онлайн або телефонічно: 212.228.0110.

Дальші інформації: www.ukrainianmuseum.org

Major funding for both the planning and the implementation of the exhibition *Invitation to a Wedding: Ukrainian Wedding Textiles and Traditions* was provided by The Coby Foundation. Funding was also provided in part by the New York State Council on the Arts, a state agency; Peter & Doris Kule Centre for Ukrainian & Canadian Folklore; Self Reliance (NY) Federal Credit Union; and individual sponsors.

ФІЛЬМИ

П'ятниця, 21 жовтня, 7 год. веч.

Тіні забутих предків

Драма. Директор – Сергій Параджанов
1964 р., 99 хв., по українськи з англійськими підписами

Неділя, 23 жовтня, 2 год. по пол.

Маруся

Музичний фільм під проводом д-ра О. Кошиця
1938 р., 110 хв., по українськи з англійськими підписами

Вступ на кожний фільм – 10 дол.

The Ukrainian Museum's film series is supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council.

КОНЦЕРТ

Субота, 22 жовтня, 7:30 год. веч.

“Після весілля – баяди і жартівливі пісні з родинного життя”

“Бандура Даунтаун” з Юліаном Китасти та “Центр Традиційної Музики і Танцю” разом з Музеем представлятимуть вечір веселих пісень про любов після весільних святкувань. Вступ 15 дол., 10 дол. – члени і емерити, 5 дол. – студенти. Вступ вільний для учасників конференції “Запрошення на весілля” (див. першу точку).

Український Музей
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

Години музею:
від середи до неділі
11:30 ранку – 5:00 по пол.

СПОРТ

На Союзівці відбувся чемпіонат УСЦАК з тенісу**Юрій Савчак**

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – Буревій „Айрін“, що спричинив великі шкоди, змусив людей східного узбережжя США до евакуації і створив великі повені в кількох штатах.

Оселя Союзівка залишилася без струму, і лише заходами управи Союзівки і Українського Народного Союзу електропостачання відновлене. Усі заплановані імпрези на Союзівці відбулися.

Офіційне відкриття 56-их тенісових і 55-их плавацьких змагань Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК) відбулося 3 вересня біля басейну Союзівки. Розпочав церемонію відкриття Юрій Савчак, ланковий тенісу УСЦАК, вітаючи всіх учасників та гостей. Привітав всіх Роман Гірняк – провідник плавацьких змагань.

Голова УСЦАК Іреней Ісаїв після виконання гімнів і піднесення прапорів відкрив змагання. Учасниками церемонії були також Стефанія Гаврилюк – рідна УНСОюзу, голова спортивного товариства „Чорноморська Січ“ Омелян Твар-

довський, Юрій Грабець і Іван Дурбак – від господаря тенісових змагань Карпатського Лещетарського Клубу, і багато членів проводу плавацьких змагань і проводу УСЦАК.

Тенісові змагання відбувалися в дев'ятох вікових та станових групах: відкриті групи жінок і чоловіків, дві групи юнаків, група юначок і чотири вікові групи сеньйорів.

Всіх індивідуальних змагань було 42. Змагалися за звання чемпіонів УСЦАК, за чаші, уфундовані УНСОюзом, і перехідні чаші ім. Бог-

дана Рака, Романа Ракочого, Ярослава Рубля, д-ра Володимира Гука, д-ра Петра Харука і Константина Беня. Змагалися також за грошові стипендії (4,000 дол.), котрі вже понад 30 років щорічно уфундує молодим тенісистам Іван Гинянський, колишній змагун на Союзівці і власник фірми „Winner Ford Group“ у Вільмінгтоні, Делавер.

В групі чоловіків Микола Стройник переміг у фіналі торішнього чемпіона Марка Красієвіса 6:3, 6:1. М. Стройник є учителем тенісу і фізкультури в Гарімані, Нью-Йорк, а М. Кра-

*(Закінчення на стор. 21)***Висліди змагань:****Чоловіки:**

М. Прончик – М. Наливайко 6:0, 6:4.
Г. Олесницький – Д. Підвисоцький 6:3, 6:3.
М. Красій – М. Прончик 6:1, 6:2.
М. Стройник – Г. Олесницький 6:0, 6:0.
М. Стройник – М. Красій 6:3, 6:1.

Жінки:

М. Черпак – Н. Прончик 6:2, 2:6, 6:4.
Н. Олесницька – С. Голець 6:3, 6:0.
А. Ковч – Х. Тот 6:4, 6:3.
Н. Олесницька – А. Ковч 6:1, 6:1.
М. Мільчуцька – Н. Олесницька 6:1, 6:0.
Х. Тот – С. Голець 6:1, 6:4 у Feed-In

Дівчата:

М. Черпак – А. Попов 6:1, 6:0.
Н. Коваль – К. Попов 4:6, 6:4, 7:6.
Н. Прончик – Н. Коваль 6:3, 6:1.
Н. Прончик – Н. Олесницька 7:5, 6:3.
К. Попов – А. Попов (Feed-In).

Старші хлопці:

П. Худолій – Д. Ганкевич 6:0, 6:1.
А. Осціславський – Ю. Підвисоцький 6:2, 6:0.
Г. Олесницький – А. Осціславський 6:1, 6:1.
М. Прончик – П. Худолій 6:1, 6:1.
М. Прончик – Г. Олесницький 7:5, 7:5.
Ю. Підвисоцький – Д. Ганкевич 6:2, 6:0 у Feed-In

Молодші хлопці:

О. Пиндус – Д. Кизик 6:4, 6:2.
А. Осціславський – А. Шмотолоха 6:0, 6:0.
А. Осціславський – О. Пиндус 6:1, 6:0.
А. Шмотолоха – Д. Кизик 6:1, 6:4 у Feed-In

Сеньйори віком 35 років:

С. Сосяк – Д. Підвисоцький 6:3, 6:3.
М. Наливайко – Р. Василяк 6:0, 6:0.
М. Наливайко – С. Сосяк 6:3, 6:2.

Сеньйори віком 45 років:

Ю. Вальчук – Р. Василяк 6:3, 6:2.
С. Сосяк – П. Голець 6:0, 6:0.
С. Сосяк – Ю. Вальчук 6:2, 6:2.

Сеньйори віком 55 років:

І. Дурбак – Ю. Петрикевич 6:4, 6:2.
Ю. Грабець – П. Голець 6:1, 6:1.
Ю. Вальчук – В. Дзівак 6:1, 6:1.
І. Дурбак – Ю. Грабець 6:2, 6:2.
Ю. Вальчук – Я. Сидорак 3:6, 6:4, 6:1.
І. Дурбак – Ю. Вальчук 7:6, 3:6, 10:6 tie breaker

Сеньйори віком 65 років:

Ю. Грабець – В. Дзівак 7:6, 6:4.
Ю. Петрикевич – В. Дзівак 6:2, 7:6.
Ю. Петрикевич – Ю. Грабець 6:0, 6:2.

Чемпіонка Наталка Прончик (праворуч) і фіналістка Надя Олесницька.

Зліва: чемпіон сеньйорів віком понад 65 років Юрій Петрикевич і фіналіст Юрій Грабець з провідником турніру Юрієм Савчаком.

Під час нагородження (зліва): Стефанія Гаврилюк, Рома Лісович, Петруся Савчак, Маріяна Мільчуцька, Надя Олесницька та Христина Тот.

Миколі Стройникові (другий зліва) і Маркові Красієві вручають нагороди Рома Лісович і Стефанія Гаврилюк в присутності турнірової комісії. Фото: Петруся Савчак

На Союзівці ...

(Закінчення зі стор. 20)

сій – викладач математики в Тексаському університеті, колишній інструктор тенісу. Бракувало в групі Дениса Чорнія котрий, хоч приїхав на Союзівку, не міг змагатися через контузію ноги.

Чотириразова чемпіонка УСЦАК Маріяна Мільчуцька після кількох років відсутності повернулася на Союзівку і здобула п'ятий раз першість у жіночій групі. У фіналі вона перемогла Надю Олесницьку (6:1, 6:0).

Обидві фіналістки походять з Нью-Джерсі. М. Мільчуцька грає в тенісній дружині Ратгерського університету, а молоденька Н. Олесницька походить з родини тенісистів Матківських і Олесницьких, з якої вийшло багато чемпіонів УСЦАК.

Н. Олесницька змагалася також в групі дівчат, де у завзятому фіналі програла Наталці Прончік вислідом 7:5, 6:3. Прончіки – це також родина тенісистів з околиці Бостону. Діди Ілля Прончік і Павло Рогулик змагалися на Союзівці ще в 1960-их роках, а тітки і вуйки вчилися грати на тенісовому таборі Союзівки.

Марко Прончік у фіналі старшої групи хлопців переміг Гриця Олесницького вислідом 7:5, 7:5. Це був

один з найкращих і технічно розіграних матчів турніру. Обидва фіналісти змагалися також у відкритій групі чоловіків, де програли у півфіналах.

Адам Осціславський з Принстону, Нью-Джерсі, вже другий рік став переможцем молодшої групи хлопців, перемагаючи у фіналі Ореста Пиндуса також з Нью-Джерсі (6:1, 6:0).

В чотирьох групах сеньйорів Микола Наливайко переміг Стефана Сосяка в групі віком понад 35 років (6:3, 6:2); С. Сосяк переміг Юрія Вальчука в групі віком понад 45 років (6:2, 6:2); Іван Дурбак переміг Ю. Вальчука в групі віком понад 55 років (7:6, 3:6, 10:6 tie breaker), Юрій Петрикевич виграв в групі віком понад 65 років системою гри „кожний з кожним“.

Треба відзначити перемогу у півфіналі в групі віком пінад 55 років Ю. Вальчука над багатократним переможцем групи Ярославом Сидораком (3:6, 6:4, 6:1).

Нагородження переможців і закриття турніру відбулися після останнього фіналу. Ю. Савчак подякував тенісистам за участь в турнірі, спонзорам турніру, І. Дурбакові і Ю. Грабцеві за проведення турніру, управі Союзівки за приготування оселі до змагань.

Чаші УНСоюзу і грошові стипендії І. Гинянського та перехідні

чаші вручали переможцям і фіналістам скарбник УНСоюзу Рома Лісович, С. Гаврилюк, О. Твардовський, Петруся Савчак та провідники змагань Ю. Грабець, І. Дурбак

і Ю. Савчак.

Від КЛК слова подяки висловив Ю. Грабець. Р. Лісович запросила учасників підтримувати Союзівку і оголосила змагання закритими.

Марко Прончік, Гриць Олесницький і Юрій Підвисоцький одержують нагороди від проводу турніру. Фото: Петруся Савчак

Адам Осціславський (третій зліва) і Орест Пиндус одержують нагороди від Івана Дурбака, Омеляна Твардовського, Юрія Савчака і Юрія Грабця.

Під час нагородження чемпіонів і фіналістів сеньйорських груп (зліва): Омелян Твардовський, Стефанія Гаврилюк, Юрій Вальчук, Микола Наливайко, Рома Лісович, Іван Дурбак, Стефан Сосяк і Юрій Грабець.

Загальна група змагунів, проводу і гостей тенісових змагань на Союзівці.

Добра пам'ять про Ярославу Бородайко-Ставничу

Ярослава Бородайко-Ставничу прожила на світі 103 роки. Вона народилася у Бережанах Тернопільської області 17 липня 1908 року, у багатодітній родині вищого урядника окружного суду Олександра Бородайка. Услід за старшими братами і сестрою вона теж пішла до гімназії. Вступний іспит здавала в 1919 році. Належала до Пласту, була курінною жіночого куреня ім. Анни Ярославни, співала в гімназійному хорі. Після закінчення гімназії навчалася у Вищій школі торгівлі у Львові, де була членом студентської громади. У 1937 році одружилася з учасником пластової оркестри Осипом Ставничим. Але коротким було їхнє подружнє щастя – розпочалась Друга світова війна, і подружжя перебралося зі Львова в Польщу, де вона стала мамою. З новонародженим сином повернулося подружжя до Львова, але невдовзі

чоловік загинув, і вдова була змушена вирушити в невідоме і тяжке майбутнє. Спочатку жила з дитиною у Відні, з початком бомбардувань міста радянською авіацією залишилася без житла і переїхала до Саксонії, а пізніше – до Баварії, де жила декілька років у таборі для переміщених осіб.

У 1949 році перебралася до Нью-Йорку, де працювала в готелі, на швейній фабриці, на підприємстві з випікання тістечок, а коли опанувала англійську мову, то 24 роки працювала в уряді великої фінансової установи.

Разом з братом Богданом, який проживав у Нью-Йорку, були членами комітету „Видавництво Бережани“, стараннями якого у 1970 році побачила світ книга-пам'ятник „Бережанська земля“. Вийшовши на пенсію, проживала у сім'ї свого сина і тримала постійний листовий і телефонічний

зв'язок з Україною, Бережанами, Козовою, де проживає племінниця Мирослава Райтер.

З нею консультувалися щодо біографічних довідок для книги „Бережанська гімназія“.

Духовно вона завжди єдналася з церквою св. Трійці в Бережанах, де прийняла хрещення, брала шлюб, де відбувалася Служба Божа за її здоров'я з нагоди 100-літнього ювілею.

Я. Бородайко-Ставничу померла 25 липня. Коли сумна звістка долетіла до рідного краю, М. Райтер з доньками, зятем і внуком замовили поминальну Службу у тій же бережанській церкві. Відслужив її о. Роман Маслій. Услід за ним родина і бережанські гімназисти промовили: „Вічна їй пам'ять!“.

Ярослава Бородайко-Ставничу у 1949 році (з архіву Мирослави Райтер).

Надія Волинець,

Бережани,
Тернопільська область

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ УЧНІСТЬ

св.п.

АНАТОЛІЯ ФАЛКА

була відправлена

СЛУЖБА БОЖА в неділю, 18 вересня 2011 р.

в церкві Святої Тройці - Київського Патріархату,
99 York St., Bridgeport, CT 06610
о. Олександр Двінатін.

В глибокому смутку залишилися:

дружина – НАДІЯ
син – ВОЛОДИМИР з дружиною КАТІ
дочка – ЛЮДМИЛА
внучки – НАТАЛІЯ, КАТРУСЯ, СТЕФАНІЯ, МЕЛАНІЯ.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 5 вересня 2011 р.
у Лос Анджелесі, Каліфорнія, по короткій недужі,
відійшов у вічність на 50-му році життя

св. п.

АНДРІЙ ЛУПІЙЧУК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 11-12 вересня 2011 р. в
Erie, PA в церкві свв. Петра і Павла. Похований на цвинтарі
Gate of Heaven.

Залишені в смутку:

дружина – Христя Галуґа Лупійчук
брат – Василь з дружиною Наталкою, Arlington, VA
брат – Місько з дружиною Ким і дітьми, Erie, PA
родина – Бибель, Yonkers, NY
родина – Галуґа, Rochester, NY

Замість квітів просимо складати пожертви на
St. Basil Seminary, 195 Glenbrook Rd, Stamford, CT 06902

Відійшли від нас

ЙОСИФІНА РІПА, член 264 Відд. УНС в Карнегі, Па. Померла 21 травня 2011 р. на 82-му році життя. Членом УНС стала в 1973 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Григорія, синів о. Степана і Юрія. Похоронні відправи відбулися 28 травня в Українській православній церкві свв. Петра і Павла в Scott Twp. PA., а відтак на церковному цвинтарі свв. Петра і Павла.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ЙОСИФІНА ДИГУС, член 254 Відд. УНС Т-ва свв. Петра і Павла в Нью-Британ, Кон. Померла 7 березня 2011 р. на 95-му році життя. Народилася 29 лютого 1916 р. Членом УНС стала в 1939 р. Похоронні відправи відбулися 8 липня 2011 р. в Українській православній церкві в Нью-Британ, Кон., а відтак на українському православному цвинтарі св. Марії в Нью-Британ, Кон.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ХРИСТОФОР П. БАКСЕР, член 88 Відд. УНС Т-ва Союзівка в Кергонксоні, Н. Й. Помер 23 червня 2011 р. на 41-му році життя. Нар. 2 жовтня 1969 р. у New Britain, CT. Залишив у глибокому смутку дружину Марту, маму Ванду Баксер, батька Томаса і брата Петра. Похорон відбувся 21 липня 2011 р. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ЯЦУХ, член 277 Відд. УНС Т-ва св. Івана Хрестителя в Гартфорд. Помер 8 березня 2011 р. на 92-му році життя. Народився в Україні. Членом УНС став в 1971 р. Залишив у глибокому смутку дружину і двох синів з родинами. Похорон відбувся 14 березня 2011 р. на цвинтарі св. Михаїла в Гластонбурі, Н. Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager

NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням тілних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор

Родина ДМИТРИК

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

ПОДЯКА

По 92 роках земної мандрівки, 15-го вересня 2010р.,
Всевишній Господь покликав до себе нашого найдорожчого
Батька, Дідуса і Вуйця

св.п. ВАСИЛЯ НИКИФОРУКА

Складаємо найщирішу подяку Всечеснішому о. ігуменові В. Панчукові за відвідини в лікарні та за відправлення Парастасу і Панахиди, як також за співслуження Похоронних відправ в Церкві св. Юрія в Нью-Йорку. Велике спасибі Всечеснішому о. протоігуменові Ф. Шандрику та о. дияконів П. Шишці за співслужіння Парастасу і Панахиди, як також п. А. Бачинській та п. В.Татчину за чудовий спів під час Панахиди і Похоронних відправ. Дякуємо о. К. Іжчукові за візиту в лікарні та за надання тайни Єлипомазання.

Щиро дякуємо п. Р. Гайді за прочитання листів співчуття від о. Ректора УКУ Б. Гудзяка та сл. п. О. Пришляка, від Патріархального Товариства в США та особисті слова співчуття на Панахиді.

Великий уклін вірному другові п. М. Галіву за відвідини в лікарні, за підтримку родини та за теплі слова, спогади та короткий життєпис Покійного. Особливо складемо нашу вдячність Владиці емеритові Василеві Лостину за довготривалу підтримку Покійного під час недуги. Дякуємо Владиці Павлові Хомницькому за щирі слова співчуття. Владики Василя присутність та ведення Похоронних Відправ та теплі слова дали силу нашій родині перенести наше горе.

Щиро дякуємо о. Костику за останні молитви над домовиною на цвитарі св. Духа в Гемтонбургу та за участь на тризні. Зокрема хочемо відмітити приязність та відданість свого часу й знання п. Мотрії Мілянйч. Вона все знала коли і як найкраще допомогти нам всім. Велике спасибі Тобі, Мотря!

Нашій найдорожчій кузинці, Марті Пиріг, висловлюємо нашу безмежну подяку за всі її зусилля, опіку, приязність, труди та відданість через довгі літа. Нехай Господь Бог винагородить всі її добрі діла. На кінець дякуємо всім, що взяли участь або причинилися до підготовки Похорону.

Дякуємо за:

СЛУЖБИ БОЖІ:

В. Березовська і А. Березовський, Р. і Д. Никифорука, М. Пиріг, Н. Пиріг, С. і Н. Чепурняк, Е. Никифорука, Р. і Х.Соболь, Т. і М. Тінішин, В. і Д. Рибчук, М. і О. Іванів, Л. і Л. Зєлик, С. Рубель, В. і Е. Панчак, Л. Черепанін, М. Приймак, В. Гіна, Головна Управа Т-ва "Самопоміч," М. Bruno, J. Henry, J. and J. Hochman, A. Laranjeira, R. and P. Marcus, Bro. J. McCarthy, A. Rauf, C. Sarli, E. and A. Sarli, E. and M. Scroope, P. and T. Sohn, M. and J. VanDeBrook, M. and A. Werney, E. and B. Zuk.

КВІТИ:

Патріархальне Товариство і журнал "Патріархат," West Patent School Teachers and Staff- Bedford, NY, R. and J. Klingen.

ДАТКИ НА УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ЛЬВОВІ:

Р. і Д. Никифорука, В. Березовська і А. Березовський, М. Пиріг, Р. і Х.Соболь, М. Галів, А. і Д. Мерл, Б. і І. Глушевські, І. Куровицька, Я. і В. Криштальські, Н. Дума, Г. Гапула, П. і Е. Літепло, Р. і Н. Літепло, С. і В. Сливоцькі, Т. Ясінська, М. Мілянйч, О. і М. Мороз, З. і О. Савчук, М. і Н. Шмірель.

Allendale/SaddleRiver Rotary Club, Bedford Central School District Board of Education, Bedford Association of School Administrators, Fordham University Education Leadership Cohort, West Patent Elementary School Parent Association, West Patent Elementary School Teacher and Staff Association, C. Bisbano, S. Blanton, W. T. and Crend, L. Fish, J. Henry, J. Lehmbek, S. and V. Krebs, C. Lacolla, J. and E. LaTerra, V. and J. Locascio, P. and R. Marcus, D. and S. Roberts, I. and R. Steinberg, J. and M. Tetzlaff.

Разом: \$9720.00

У першу болочу річницю смерті
св. п. Василя Никифорука

були відправлені Поминальні Служби Божі, 15 вересня 2011 р.,

- в церкві св. Юрія, Нью Йорк;
- в церкві св. Юрія, Львів;
- в церкві Успіння св. Богородиці, Городенка;
- в Катедральному Соборі св. Воскресіння, Івано-Франківськ;
- в Катедрі св. Володимира, Стемфорд.

Просимо о молитви:

син Роман Никифорука з дружиною,
донька Віра Березовська,
внук Адріан Березовський,
сестринка Марта Пиріг

З глибоким жалем і смутком повідомляємо,
що 23 серпня 2011 р. у Вільмінтон, Делавер
відійшла у вічність наша найдорожча

МАМЦЯ

СВ.П.

АННА БАЛАНЧУК

нар: 16 лютого 1918 р. в Петриках
Вільшанського району, Черкаська область.

Чоловік: Іван, помер 16 травня 2008 р.

Дочка : Надя з чоловіком Герберт Демпси

Родини: Осадча, Чухліб, Вдовченко,
Мироненко, Коваль.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку повідомляємо, що 15 серпня 2011 р.
в Чикаго, Ілліної відійшла у Божу вічність наша найдорожча
МАМА, БАБУНЯ та ПРАБАБУНЯ

СВ. П.

АННА „НЮТА“ КУЗИК

нар. 30 липня 1920 р. в місті Корець, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 22 серпня 2011 р. в катедрі
св. Володимира в Чикаго а поховання на цвинтарі св. о. Миколая.

Залишені в глибокому смутку:

донька	– ТАМАРА
син	– ОРЕСТ
внучка	– УЛЯНА з мужем MICHAEL та сином МІСЬОМ
братова	– ІРЕНА КУЗИК з синами МИРОНОМ, ЗЕНОНОМ та РОМАНОМ з родинами.

Вічна її пам'ять!

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

28-30 жовтня 2011

Дзвоніть
845-626-5641
 216 Foordmore Rd
 Kerhonkson, NY
www.soyuzivka.com
 Email Soyuzivka@aol.com

Halloween Weekend

п'ятниця - "Pub night" 9:00 в.

"DJ Matej—Chmel Machine"

субота — сніданок 8:00 - 9:00 ранку

обід 12:30 - 1:30 пп.

вечеря-буфет 6:00 - 8:00 веч.

Beef Wellington * Salmon *

Pasta Primavera — \$19.95 ++ дорослі

Chicken Parmigiana — \$7.95 ++ для дітей

Дитяча програма:

\$10.00 від дитини

Гри і забави для дітей

костюмівка/парада 4:30 пп.

'Mad Science Show' 5:30 веч.

Вечеря для дітей в бібліотеці

"Hay Rides to Haunted House"

6:00-9:00 веч.

Забава/маскарада 9:30 веч.

вступ \$10.00 * оркестра "Світанок"

нагороди

++ - податок і чайове не включене

**З
а
п
р
о
ш
у
є
м
о**

Ukrainian National

Our members earn

2.25% interest

with every

new account

Limited time only!!!

*Offer valid from August 1, 2011 through October 31, 2011. To qualify for the offer you must open a new savings account in any branch of the Ukrainian National Federal Credit Union and make a minimum deposit of \$250.00 – maximum deposit of \$1,000.00. The account must remain open for a minimum of twenty months. Within the next three months your adjustable Certificate of Deposit (CD) will be earning an interest rate of 2.25%. After the initial three months, the rate will adjust to 1.40% for the remaining seventeen months until maturity. At maturity, the CD will automatically transfer to the regular savings account. Early withdrawal penalty is ten months of interest due.

Worth checking out now!

866-859-5848

UkrNatFCU.org

facebook.com/UkrNatFCU

